Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 162 (5453).
20 июль 1984 й.
ЖУМА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● 18 июль куни СССР Министрлар Советининг мажлиси бўлди. Мажлисда 1984 йилнинг биринчи ярмида СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани ҳамда СССР Давлат бюджетининг бажарилиш якунлари кўриб чиқилди.

● 18 июль куни СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов амалий визит билан Совет Иттифоқига келган Италия савдо-саноат доираларининг таниқли намояндаси «Фиат» концернининг президенти Ж. Аньеллини Кремлда қабул қилди.

● Қувайт давлатининг мудофаа министри шайх Салим Сабоҳ ас-Салим ас-Сабоҳ 18 июль куни Совет Иттифоқидан жўнаб кетди.

ТАСС АХБОРОТИ

«САЛЮТ—7» — «СОЮЗ Т—11» «СОЮЗ Т—12» ОРБИТАЛ КОМПЛЕКСИ ИЧИДА ОЛТИ СОВЕТ КОСМОНАВТИ

1984 йил 18 июль куни Москва вақти билан соат 23 дан 17 минут ўтганида «Союз Т-12» космик кемаси Леонид Кизим, Владимир Соловьев ва Олег Атьковлардан иборат экипаж бошқараётган «Салют-7» — «Союз Т-11» орбитал комплекси билан туташди.

Туташувчи узелнинг герметиклиги текшириб кўрилганидан кейин Владимир Жонибеков, Светлана Савицкая ва Игорь Волк «Салют-7» станциясига ўтишди. «Салют-7» — «Союз Т-11» — «Союз Т-12» илмий-тадқиқот комплекси ичида олти совет космонавти, шу жумладан аёл космонавт ер атрофидаги космик фазода ишлаб турибди.

Биргаликдаги парвоз программасида техник ва технологик экспериментлар, Ернинг юза қисмини кузатиш ва суратга тушириш медицина-биология, астрофизика тадқиқотлари ва бошқа тадқиқотлар кўзда тутилган.

Телеметрик маълумотларга қараганда, «Салют-7» -«Союз Т-11»-«Союз Т-12» илмий-тадқиқот комплексининг борт системалари нормал ишлаб турибди. Леонид Кизим, Владимир Соловьев, Олег Атьков, Владимир Жонибеков, Светлана Савицкая ва Игорь Волкнинг кайфияти яхши.

ЗАФАРЛАРИМИЗ— ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА

● Қурилиш майдонларида

Муносиб туҳфа

Ўтган йили Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти студентлари 221 ўринли, тўққиз қаватли шинам ётоқхонага кўчиб ўтган эдилар. 159-трестнинг 8-қурилиш бошқармаси қурувчилари бу йил яна шундай ётоқхонани студентларга туҳфа этиш учун объектда ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Ҳозир янги ётоқхонада сайқал ишлари жадал суръатда олиб борилмоқда.

БУГУН

Ётоқхона қурилишига ёрдам бериш учун мазкур институтнинг яна бир группа студентлари ҳашарга келдилар. Улар қурувчиларга яқиндан кўмаклашиб, қурувчиларнинг оғирини енгил қилмоқдалар. Студент-қурилиш отрядининг Қ. Серикбоев, З. Муҳиддинов, В. Сайфуллаев, С. Ўтаров каби ҳашарчилардан бунёдкорлар мамнун бўлишяпти.

Объектда Пардозлаш трестининг 11-қурилиш бошқармаси сайқалчилари ҳам ҳақиқий жонбозлик кўрсатмоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

● Меҳнат семестри—84

ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИ ФОНДИГА

БУГУН

Ўрта Осиё медицина педиатрия институтининг бунёдкор студентларидан бир группаси Олтой ўлкасининг Барнаул, Янги Олтой шаҳарларига жўнаб кетди. «Медик», «Дўстлик», «Ўзбекистон» отрядлари бу шаҳарларда катта бунёдкорлик ишларини олиб боради.

Олий ўқув юртининг студентларидан яна 400 киши «Главташкентстрой» объектларида меҳнат қилиш учун бўлиндилар.

Меҳнат семестрида ҳар бир студент ўз олдига 1800 сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришни вазифа қилиб қўйди. Семестрда қатнашадиган 800 студент республика юбилейи шарафига 600 минг сўмлик бунёдкорлик ишларини бажаришга бел боғлади.

Студентлар 15 август куни шанбалик ўтказадилар. Бу шанбаликдан тўпланадиган маблағ келгуси йили Ватанимиз пойтахти Москвада бўладиган жаҳон ёшлари ва студентларининг XII фестивали фондига ўтказилади. Бундан ташқари ривожланаётган мамлакатлар ёшлар союзларига ёрдам бериш, Гагарин шаҳрини қуриш ва ободонлаштиришга ҳисса қўшиш учун ҳам шанбаликлар ташкил этилади.

Д. СУЛТОНОВА.

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШИБ

«Главташпасс а в т о т р а н с» 2-автокомбинати ҳайдовчилари А. Отабоева билан С. Турсуновлар ўтган йилнинг охиридаёқ беш йиллик план-топшириқларини адо этишган эди. Муваффақият тасодиф эмас эди, шубҳасиз. Унинг гарови — меҳнатсеварлик, юксак интизом ва техника сирини чуқур билиш эди.

Автокорхона меҳнаткашлари илғорларга тенглашиш иштиёқидалар. Ҳозир 55 та ҳайдовчи беш йиллик планларини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. 400 дан ортиқ ҳайдовчи эса тўрт йиллик план-топшириқларини адо этдилар.

2-автокомбинат коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейи шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилди. Улар ҳозир ўз сўзларининг устидан чиқишмоқда. Ҳозиргача ярим йиллик планда кўрсатилганидан 111 минг 400 сўмлик кўп иш бажарилди.

Ушбу чапдаги суратда «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси Гулнора Зияевани кўриб турибсиз. У харидорларга ғоят манзур бўлаётган трикотаж буюмлар ишлаб чиқаради. Бу тўқувчи тайёрлаётган буюмларининг 90 процентга яқинига фахрли беш қиррали белги қўйилади.

Ўнгдаги суратда эса «Подъёмник» заводининг кран йиғув цехининг пайвандчилар бригадасини энг илғор пайвандчи йиғувчиси Геннадий Рузаков тасвирланган. У ойлик топшириқларини 25—30 процент ортиғи билан адо этишга муваффақ бўлмоқда.

В. Сироткин ва М. Нуриддинов фотоси.

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУЮРТМАСИ БЎЙИЧА

Ўзбек кинорежиссёри Хотам Файзиев Марказий телевидениенинг буюртмасига биноан «Кундалик дафтар, ёзув ва биринчи синф ўқувчиси» икки серияли бадиий фильмни суратга олишга киришди.

Ёшлар учун суратга олинган кўпгина картиналарнинг ижодкори Х. Файзиев бу фильмни Тошкент мактабларидан бирида ва Чорвоқ қучоғида суратга олмоқда.

Фильмда театр ва киноннинг етук усталари билан бирга шаҳримиз мактабларининг ўқувчилари суратга тушмоқдалар.

● *Истеъмол буюмларига— кенг йўл!*

МАҲСУЛОТ ХИЛЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

Тошкентдаги 1-нон заводининг маҳсулотлари шаҳримиз аҳолисининг нон-булка маҳсулотларига бўлган талабининг тўртдан бир қисмини қондирмоқда. Корхонада биринчи ярим йилликда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш пландаги 3 миллион 616 минг сўм ўрнига 3 миллион 840 минг сўмни ташкил этди.

Биринчи сортли нон, обинон, патир тайёрлаш кўпайди.

Корхонани қисман реконструкция қилиш, рационализаторлик таклифларини татбиқ этиш эвазига бу ютуққа эришилди. Слесарь С. Жўраев ва тунукасоз К. Першиннинг 15 та ихтирочилик таклифи электр печларини реконструкция қилиш имконини берди.

Шу кунларда корхонада республика юбилейи шарафига жўхори таёқчаларини ишлаб чиқариш бўйича янги линия ишга созланмоқда. Юбилей шарафига ўн ойлик топшириқ 27 октябрда бажарилади. ой охиригача планга қўшимча 80 минг сўмлик нон-булка маҳсулотлари тайёрланади.

ХАРИДОРГА ХУШ КЕЛАДИ

БУГУН

шаҳримиздаги «Узбитхимпласт» магазини янги маҳсулотлар билан бойиди. «Узбитпластик» илмий ишлаб чиқиш бирлашмасида тайёрланган ушбу маҳсулотлар — ойна ва суратлар учун мўлжалланган ромлар, чойнак қўядиган мосламa ва бошқа буюмлар харидорларга хуш келади.

Ҳозирги кунда ушбу магазинда мазкур корхонанинг 50 хилдан зиёд оммабоп буюмлари савдога қўйилган. Корхона маҳсулотларининг ассортименти эса 200 хилдан ошиқдир.

МУАТТАР АТИРЛАР

Тошкент парфюмерия-косметика фабрикасининг маҳсулотлари кўп йиллардан буён истеъмолчиларга манзур бўлмоқда. Унинг «Гўри амир», «Шоҳи зинда», «Регистон», «Лола» атирлари ва одеколонлари серияси, болалар учун совға термалари кўпгина республика ва иттифоқ виставкаларида намойиш этилиб, ижобий баҳоларга сазовор бўлган.

— Бизнинг лабораториямиз ходимлари янги муаттар исли атирлар ва бошқа маҳсулотларни ишлаб чиқиш бўйича тинимсиз изланиш олиб боришмоқда, — дейди лаборатория бошлиғи Т. П. Герасимова. Биз келгусида Москвадаги ҳамкасбларимиз билан ижодий ҳамкорликда иш олиб бориб, бир неча хил янги маҳсулотларни харидорлар диққатига ҳавола этиш ниятидамиз.

Корхонамиз келгуси йили бир неча хил янги маҳсулотларни етказиб беради. Улар орасида шу кунларда дастлабки туркуми савдога чиқарилган «Тоҳир ва Зуҳра» парфюмерия термаси бор. Бундан ташқари зеболик ва гўзаллик ишкибозлари «Легенда», «Гармония», «Спорт клуби» одеколонларини оладилар. «Кунлардан бир кун» ва «Ноктюрн» атирлари ҳам ўзининг ёқимли ҳиди, чиройли безалиши билан истеъмолчиларга манзур бўлади. Бундай янги маҳсулотдан 200 минг дона ишлаб чиқарилади.

А. НАСИМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ВА ЖАҲОН

БИРИНЧИ КЎРГАЗМА ТОШКЕНТДА

Яқиндагина Мапутудаги мотоцикл заводида ишлаб турган Раймондо Макарининг учун Тошкентдаги бу кўргазма биринчисидир. Африкадаги ёш республикадан келган рассомнинг ижодий таржимаи ҳоли шу кўргазмадан бошланади. Раймондо Мозамбикдан Ўзбекистон пойтахтига — П. П. Беньков номидаги республика бадиий билим юртига ўқиш учун келган дастлабки талабалардан биридир. Шу ўқув юрти залида мозамбиклик студентларнинг ишлари кўрсатилмоқда. Мозамбикдаги янги ҳокимият Раймондо сингари ёшларнинг келажаги тўғрисида қайғурмоқда. Ҳукумат мамлакатнинг турли жойларидан истеъдодли болаларни излаб топиб, махсус ўқув юртларида таълим олгани юборяпти. Уларнинг кўпларига Совет Иттифоқига бориб ўқиш ҳуқуқи берилди.

Эсимни танибманки, расм чизаман, дейди Раймондо. Автомобиллар, поездлар, самолётларни чизишни айниқса ёқтирардим. Лекин мотоциклни чизишни ҳаммасидан ҳам кўпроқ севардим. Мотоцикл чиқарадиган заводда дадам ишларди, мен ҳам шу ерга ишлагани келдим. Революциядан кейин заводда дадам билан бирга саводсизликни битириш курсларида ўқидим. Менинг ёнимда кекса кишилар, орқаларига болаларини опичиб олган аёллар ҳам ўлтиришарди. Мен турли мактабларни — уйларда, кўчанинг ўзида, дарахт тагида жойлашган мактабларни чизишни истардим.

Раймондонинг ҳамюрти — Дамингуш Саломао Шиленге келажакда болаларга аталган китобларга расм чизиш билан шуғулланаман, деб гапни лўнда қилди-қўйди. Эндигина қадам қўяётган рассом учун бундай қарорга келиш тасодифий ҳол эмас. Кўп болали камбағал оилада ўсган Дамингуш тўнғич фарзанд сифатида укалари ва сингилларига кўп эътибор бериши керак бўлган. Картон парчаларини, эски идора дафтарларини йиғиб уларга атрофида нимани кўриб турган бўлса шуларнинг (мевалар, ҳайвонлар, хурмо дарахтлари, клублар) расмини чизаверган. Сингиллари ва укаларини шу расмларга қараб ўқишга ва ҳисоблашга ўргатган.

9-синф ўқувчисига биринчи синф математика дарслиги учун расмлар ишлаш вазифаси топширилганида болаларга бўлган меҳру муҳаббат ва педагогикада орттирилган ўзига хос малака асқотган. Ҳозир Мозамбик болалари ана шу китоб бўйича шуғулланишмоқда. Африкадаги ёш республиканинг халқ маорифи ўқувчиларга янги дарслик китоблар берадиган пайт албатта келади. Бу китоблар яхшироқ тайёрланган бўлади. Лекин мамлакат маорифи тарихида биринчи синфлар учун чиқарилган шу биринчи дарслик муқаррар қолади. Дамингуш билим юртида шуғулланаётиб, халқ эртакларига расмлар ишлашни мўлжаллаяпти. Бу расмлар бугунги кунда мозамбиклик рассомлар таълим олаётган Советлар мамлакатига, Тошкентга менинг миннатдорчилигим ифодаси бўлади, дейди у.

С. ФРОЛОВА,
(ЎзТАГ мухбири).

● САНЪАТНИНГ СЕҲРЛИ ОЛАМИ

Янги спектакль премьераси

Охунбобоев номидаги «Ҳурмат белгиси» орденли ёш томошабинлар театрининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишлаб тайёрлаган «Ҳамиша қалбимизда» спектаклининг премьераси бўлди. Драматург И. Аҳмедов пьесаси асосида режиссёр Омон Шарипов саҳналаштирган бу спектакль воқеалари 20-йилларда бўлиб ўтади. Саводсизликни тугатиш ва хотин-қизлар озодлиги учун бўлган кураш асарнинг асосий мазмунини ташкил этади. Бу кураш ёш муаллима Муборак (ЎзССР да хизмат кўрсатган артист Гулчеҳра Саъдуллаева) ва Отинбуви (актриса Ҳакима Отахонова)лар ўртасидаги тўқнашувлар орқали тасвирланган.

Спектаклда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Л. Саъдуллаев ва артист Г. Нишоновлар, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Манзура Ҳамидова ва Муҳаббат Йўлдошевалар ҳам ажойиб образлар яратишган. Ёш томошабинлар театрининг ушбу спектакли ижодий коллективнинг республикамиз юбилейига муносиб совғасидир.

СУРАТДА: ана шу спектаклдан саҳна.

С. Каган фотоси.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

«Билим» жамияти Ленин райони ташкилоти ва илмий-тадқиқот институтлари билан ҳамкорликда олимлар ва лекторларнинг Октябрь революцияси номидаги тепловоз ремонти заводининг цехларида суҳбатлар ташкил қилди. Олимлар ишчиларга республиканинг яқинлашиб келаётган юбилейи ва унинг 60 йил ичида қўлга киритган ютуқлари, Ўзбекистон халқаро иқтисодий алоқаларининг ривожланиши, ҳозирги халқаро аҳвол тўғрисида гапириб бердилар.

●

«Компрессор» заводида ҳамшаҳарларимиз талабига сазовор бўладиган «Саломатлик» чамбарагини тайёрлаш бошланди. Белоруссиянинг пойтахти Минск автомобиль заводида тайёрланаётган бу спорт жиҳози олис масофадан ташиб келтирилар эди. Корхона коллективи аҳолининг бу спорт жиҳозига бўлган талабини тўла қондиради.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 26 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 18—21, эртага кундузи 34—37 даража иссиқ бўлади.

● Шарҳчи сатрлари

ҲАМЖАМИЯТМИ ЁКИ ҲАРБИЙ БЛОКМИ?

Президент Р. Рейган яқинда Пекинга қилган визити вақтида АҚШ худди Ғарбдаги сингари Шарқда ҳам Совет Иттифоқи яқинида мамлакатларнинг кучли ҳамжамиятини вужудга келтиришга интилаётганлигини таъкидлади. Бошқача қилиб айтганда, Европада НАТО ҳарбий блокига эга бўлган Вашингтон Осиёда худди шу блокнинг Шарқдаги «нусхасини» тузмоқчи бўлаётир. Бу блок СССР ва бошқа социалистик мамлакатларга қарама-қарши турадиган ўзига хос Шарқий фронт бўлиб хизмат қилиши керак.

Америка маъмуриятининг Узоқ Шарқда АҚШ-Япония — Жанубий Корея стратегик иттифоқини вужудга келтиришга уринаётганлиги яхши маълумдир. Вашингтон худди шу мақсадда «Хитой омили»дан ҳам фойдаланишга уринаётганлиги сир эмас. Бироқ иш шу билангина чекланиб қолаётгани йўқ. АҚШ Шарқда НАТОга ўхшаш ҳарбий-сиёсий иттифоқни вужудга келтириш йўли билан бу иттифоққа бошқа мамлакатларни, жумладан Жанубий-Шарқий Осиё давлатлари уюшмасига (АСЕАН) аъзо бўлган мамлакатларни ҳам тортишни мўлжалламоқда. Маълумки, бу уюшмага Бруней, Индонезия, Малайзия, Сингапур, Таиланд ва Филиппин киради. АСЕАН мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг АҚШ, Япония, Канада, Австралия, Янги Зеландия ташқи сиёсий маҳкамаларининг бошлиқлари ва Европа иқтисодий ҳамжамияти вакиллари билан Жакартада бўлиб ўтган учрашуви Вашингтон ана шу муддаони амалга оширишга уринаётганлигини яна бир бор тасдиқлади.

Индонезия пойтахтидаги учрашув арафасида ва айниқса учрашув вақтида бир-бирлари билан коллектив ва икки томонлама ҳарбий иттифоқ билан боғланган ана шу капиталистик давлатлар АСЕАНга аъзо бўлган олти мамлакатга ёппасига таъсир кўрсатиб, уларни «Тинч океани ҳамжамияти» деб аталмиш иттифоққа иштирок этишга кўндиришга уриндилар. Учрашувда беш етакчи капиталистик мамлакат ва аввало, АҚШ қандайдир «Совет хавфи», «Вьетнам хатари» борлиги тўғрисидаги уйдирмаларни ишга солдилар. Иккинчи томондан, уларга «яхши» нарсалар ҳам ваъда қилинди: «Тинч океани ҳамжамияти»да иштирок этиш бу мамлакатларга иқтисодий афзалликлар бериши тўғрисида кўп гаплар айтилди.

Бироқ АСЕАН мамлакатлари СССР ва бошқа социалистик мамлакатларга нисбатан мухолифликни янада кучайтириш руҳи билан суғорилган ва таклифларга эҳтиёткорлик билан қарадилар. Индонезия ташқи ишлар министри АСЕАН мамлакатларининг талабларини амалга ошириш учун қандайдир «Янги ташкилот тузилишига зарурат йўқлиги»ни таъкидлади. Филиппин ташқи ишлар министри АСЕАН мамлакатлари жанубий-шарқий Осиёни тинчлик, озодлик ва қўшилмаслик зонасига айлантириш тарафдори бўлиб чиқаётганлигини, бу эса Американинг региондаги ҳарбий иштирокини тугатишни тақозо этишини уқтирди. Бунинг устига учрашувда Ғарб мамлакатларининг АСЕАН давлатларига нисбатан ўтказаётган иқтисодий ва талончилик сиёсати жиддий танқид ҳам қилинди.

Вашингтон АСЕАН мамлакатларини ҳарбий блокка жалб этишга муваффақ бўла олмади. Бироқ унинг бу йўлдаги уриниши империализм кучлари жанубий-шарқий Осиёдаги ривожланаётган давлатларни ўзларининг хавфли режалари гирдобига тортиш учун найранг ишлатишни давом эттираётганликларини кўрсатди.

А. БИРЮКОВ,
ТАСС шарҳчиси.

ИККИНЧИ ДАВРА БОШЛАНДИ

БУГУН

марказий «Пахтакор» стадионида Тошкентнинг «Пахтакор» командаси Одессанинг «Черноморец» футболчиларини қабул қилади. Бу ўйин билан ҳамшаҳарларимиз 47-СССР чемпионатининг иккинчи давра ўйинларини бошлашади.

Москвада шу турнинг асосий учрашуви бўлади. «Спартак» футболчилари Киевнинг «Динамо» командасини қабул қилади.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН

- СИФАТ — ҲАЛОЛ МЕҲНАТ ГАРОВИ
- САҲНА УСТАЛАРИ
- ОСМОН ЛОЧИНЛАРИ — ЭЛ ХИЗМАТИДА
- ГЎЗАЛЛИК ШИНАВАНДАЛАРИ, СИЗЛАР УЧУН
- ЁШЛАРНИНГ БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА
- ДИЛОЗОР ОДАМ ҲАҚИДА

• Меҳнатда пешқадамлар

БЕБАҲО ОМИЛ

Пойтахтимизд а г и «Ташсельмаш» заводи коллективи меҳнатни ташкил этишни қатъий яхшилаш, хўжасизликка, ишлаб чиқариш интизомини бузувчиларга қарши курашни кучайтириш бўйича ибратли ишларни амалга оширмоқда. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди ҳамда КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун курашаётган бу корхона машинасозлари ойдан-ойга қувончли натижаларга эришмоқдалар.

Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми катта резервларни ҳаракатга келтиришга имкон берадиган бебаҳо омилдир. Шунинг учун ҳам қўш орденли бу корхонада интизомни мустаҳкамлашга жиддий эътибор берилмоқда. Бир меъёрда ишлаш ва юксак самарадорликка эришиш завод меҳнат аҳли фаолиятининг асосини ташкил этмоқда.

Завод ишчилари серқуёш республикамизнинг шонли юбилейи йилида ҳар қачонгидан кўра фидокорлик кўрсатишмоқда. Коллектив бу йил ингичка толали пахта терадиган «ХВН—1,8» маркали машиналарнинг дастлабки саноат партиясини ишлаб чиқариш мажбуриятини ҳам қабул қилган. Шуниси диққатга сазоворки, заводда меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг янги усули — бригада методига катта эътибор берилмоқда. Ҳозиргача ягона наряд бўйича ишлаётган бригадалар сони 258 тага етди. Бу бригадаларда ҳаммаси бўлиб 3423 киши ёки корхона жами ишчиларининг 75 проценти меҳнат қилмоқда.

Бригада усули шарофати туфайли маҳсулот таннарҳини камайтириш эвазига 153 минг сўмлик соф фойда олинди. Ишчиларнинг корхонадан бўшаб кетиш ҳоллари қарийб 3 баравар, ишга чиқмаслик, беҳуда вақт йўқотиш ҳоллари 2 баравар қисқарди. Ҳозир заводда ялпи маҳсулотнинг 49,5 проценти давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда.

Сифат ва самарадорликни ошириш бўйича ташкил қилинган социалистик мусобақанинг олдинги сафида коммунистлар ва ишлаб чиқариш илғорлари бормоқдалар. КПСС XXVI съезди делегати, автоматчи-токарь Юрий Степаненко, йиғувчи-слесарлардан Муҳамадали Қўшоқов, Раҳмон Мусурмонов, Владимир Смирнов, Султон Муллахўжаев, фрезерчи Владимир Шатапов, термист Ҳайдарали Режавалиев ва бошқалар шулар жумласидандир.

Заводда меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракати ҳам кенг қулоч ёймоқда, Ҳозиргача 2700 дан зиёд илғор ишчиларга коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли ном берилган. 72 та бригада, 30 участка эса коммунистик меҳнат коллективи деган номни шараф билан оқлаб келмоқда.

Б. САЙДАЛИЕВ.

• ФАРМОН ИЗИДАН

ЖАСОРАТИ УЧУН МУКОФОТ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ҳамза район ички ишлар бўлимининг участка катта инспектори, милиция лейтенанти Отақул Эгомув ҳалок бўлганидан кейин «Жамоат тартибини сақлашда аъло хизмати учун» медали билан мукофотланди.

Отақулнинг меҳнат дафтарчасида яккаю ёлғиз ёзув қолди. У 1976 йилда, яъни Ҳамза район ички ишлар бошқармасига оддий ходим бўлиб келганида тўлдирилган эди. Лейтенантнинг меҳнат дафтарчасига энди бошқа ёзувлар битилмайди. У хизмат бурчини бажараётган пайтда, жанговар постда ҳалок бўлди.

... Отақул ёшлигида яхши спортчи бўлишни орзу қиларди. Ўз тенгдошлари орасида чаққонлиги ва эпчиллиги билан ажралиб турарди. Давр ўтиши билан камол топди. У ҳарбий хизматга жўнади. У ерда янада тобланди ва чиниқди. Ҳарбий хизматдан қайтгандан кейин Ўзбекистон Давлат физкультура институтига киришга аҳд қилган эди. Лекин уни ички ишлар органларида хизмат қилишга юборишди. О. Эгомув бу ниҳоятда қийин, хавфли вазифа эканлигини, ички ишлар бўлими ходимининг бақувват, чаққон, тадбиркор бўлишини яхши тушунарди. Милицияда ишлаб юрган пайтида Тошкент Давлат педагогика институти физкультура факультетининг сиртқи бўлимига ўқишга кирди. Милицияда ишлашни сиртдан ўқиш билан қўшиб олиб бориш ниҳоятда қийин вазифа. Бироқ, Отақулга чекиниш хос эмасди. У жиддий шуғулланиб, сессияларни муваффақиятли якунлай бошлади. 1979 йилда унга лейтенант унвони берилди ва масъулиятли, муҳим вазифа топширилди: лейтенант Шумилов шаҳарчасида участка катта инспектори этиб тайинланди. Бу участкани ўта осойишта деб бўлмасди. У энг қийин, мураккаб участкалардан бири эди. Шунга қарамасдан ёш лейтенант тушкунликка тушмади. Тўғри, иши ҳам бирдан юришиб кетди, деб бўлмайди. Баъзи ҳолларда бир киши билан умумий тил топиш қийин бўлиб қолади. Шундай экан, юзлаб кишилар билан сирлашиш янада мушкулдир. Аста-секин ишлари жойига кела бошлади. Участкадаги аҳволни пухта ўрганиб олди.

Лейтенант Отақул Эгомув Сергей Остапенко жазо муддатини ўтаб қайтганлиги ҳақидаги хабарни оддий воқеа деб қабул қилди. Қайтса қайтгандир, демак, янги ҳаётга ўргатиш керак. Милиция ходими шундай деб ўйларди. С. Остапенко эса бутунлай бошқача фикрда эди. У маъмурий назоратда бўлишига қарамасдан район ички ишлар бўлимига келиб учрашишни ўзига эп кўрмади. Уйда эмас, ҳар қаерда яшаб юрди. Дастлаб участка инспекторига кўринмасликка ҳаракат қилди. Кейин эса бутунлай кўринмай қўйди. Отақул жиддий чора-тадбир кўрмади. С. Остапенко ҳали ёш, унга кўп нарсани тушунтириш керак, деб ўйларди. Шу боисдан ҳам уни кўчада учратиб қолганида қилмишларини тушунтира бошлади. У насиҳатга бутунлай қулоқ тутмади. Шунга қарамасдан О. Эгомув шошилмади. С. Остапенко билан узоқ суҳбатлашди. У С. Остапенкога нисбатан қатъий чора кўриш керак, деган фикрдан жуда узоқ эди. Шу боисдан ҳам эҳтиёт чорасини кўрмади.

Хизмат йиллари давомида лейтенант жуда кўп хавф-хатарга дуч келган эди. Ҳал қилувчи дақиқаларда чаққонлик, босиқлик, совуққонлик кўрсатган эди. У Остапенконинг чўнтагидан пичоқ чиқарганини кўрмай қолди. Пичоқ қоқ юракка урилган эди. Шунинг учун ҳам лейтенант ҳалок бўлди.

С. Остапенко товар поездига ўтириб, Тошкентдан жўнаб кетди. Узоқ муддат изини йўқотиб юрди. Лекин Бутуниттифоқ қидирув машинаси жиноятчини аниқлашга эришди. Жиноятчи Киевда қўлга олинди.

Милиция лейтенанти Отақул Эгомув қисқа ва мазмунли ҳаёт кечирди. Инсонларни ҳар хил тоифадаги безори ва жиноятчилардан ҳимоя қилишни ўзининг касби деб билди. Шу хизмат бурчини бажараётганда ҳалок бўлди.

Н. ҲАКИМОВ.

• ВОҚЕА АРАФАСИДА

ДЎСТЛИК БАЙРАМИ

Эртага қардош Украина ССРнинг пойтахти Киев шаҳрида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишланган ўзбек совет театри кунлари бошланади. Мухбиримиз Ўзбекистон ССР Театр жамияти правлениеси президиуми раисининг ўринбосари Раҳим Мажидович Қориевга мурожаат қилиб, ана шу дўстлик байрами ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

— Ўзбек ва украин саҳна усталари ўртасидаги ижодий алоқалар ўзига хос тарихга эга, — деди Р. М. Қориев. — Республикамиз юбилейи арафасида Киевда бошланаётган ўзбек совет театри кунлари эса ана шу дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади. Украина ССР ва Ўзбекистон ССР Театр жамиятларининг ташаббуси билан ўтказилаётган ана шу саҳна санъати байрами бир ҳафта давом этади. Бу дўстлик байрами кунларида иштирок этиш учун СССР халқ артисти, Ўзбекистон ССР Театр жамияти правлениеси президиумининг раиси Сора Эшонтўраева раҳбарлигидаги бир группа ўзбек санъаткорлари Украина пойтахтига жўнаб кетишди. Улар орасида республика халқ артистлари Зайнаб Садриева, Ёқуб Аҳмедов, Пўлат Саидқосимов, Ҳамза номидаги ўзбек давлат академик драма театрининг бош режиссёри, республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби Баҳодир Йўлдошев, республикада хизмат кўрсатган артистлар Қўрқмас Муҳиддинов, Малика Аҳмедова, артист Ёдгор Саъдиев ва бошқа истеъдодли ижодкор ёшлар бор. Шу кунларда Киевда гастроль сафарида бўлган М. Горький номидаги Тошкент Давлат академик рус драма театри коллективи ҳам дўстлик байрамида актив иштирок этади.

Ўзбек совет театри кунларида Киев Актёрлар уйида, шаҳарнинг саноат корхоналарида ўзбек саҳна усталари, таниқли санъаткорлар билан учрашувлар бўлиб ўтади. Бу учрашувлар чоғида ўзбек совет театрининг тарихи, унинг 60 йил мобайнида босиб ўтган шонли йўли ҳақида суҳбатлар ўтказилади. Ўзбек театр рассомлари асарлари кўргазмаси ташкил этилади. 26 июль куни Иван Франко номли Украина Давлат академик драма театри биносида ўзбек совет театри кунларига бағишланган тантанали кеча бўлади. Унда М. Горький номли театрнинг «Келинлар қўзғолони», Ҳамза номли театрнинг «Юлдузли тунлар», «Зебуннисо», «Инқилоб тонги» спектаклларидан парчалар кўрсатилади. Дўстлик байрами кунларида Саид Аҳмаднинг «Келинлар қўзғолони» спектакли М. Горький ва Ҳамза номли театрларнинг актёрлари ижросида намойиш этилади. Шаҳардаги Халқлар дўстлиги театрида эса ўзбек совет театрининг ажойиб сиймолари ҳақида ҳикоя қилувчи «Томоша давом этади» спектакли намойиш этилади.

Н. Ёндошалиева [юқорида] 14 йилдан бери Меҳнат Қизил Байроқ орденли тажриба ремонт механика заводида ўзининг ҳалол меҳнати билан ибрат кўрсатиб келмоқда. Синчков контролёр топширилган деталларнинг сифатлилигини назорат қилишда талабчанликнинг муҳим аҳамияти борлигини яхши билади.

Пастдаги суратда мазкур корхонанинг синовчи контролёри Л. Мидасова акс этган. У бир сменада 600 та ўрнига 700 та аппаратни муваффақиятли синовдан ўтказишга муваффақ бўляпти.

Ҳ. Мирзакаримов фотолари.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ГА ХАТЛАР

Редакция меҳнаткашлардан кунига юзлаб хатлар олади. Гарчи уларда турли мавзулар қаламга олинса ҳам бу тартибсизлик ва муаммоларни келиб чиқиш сабаби ягона. Айрим ташкилот ва муассаса раҳбарлари ўз хизмат вазифаларига лоқайд, панжа орасидан қараб келишади. Аҳолининг талаб-эҳтиёжига зарур эътибор беришмайди.

Биз бугун оқшомхонлар диққатига ҳавола этаётган хатларнинг муаллифлари ана шундай масъулиятсизлик туфайли юз берган асаббузарлик ҳақида сўз юритадилар.

АСАББУЗАР ҲАЙДОВЧИ

Шу йил 4 июнь куни кеч соат 18 дан кейин Навоий театри бекатидан 51-маршрутда қатнаётган 09—30 ТНЛ номерли автобусга ўтирдим. Ҳайдовчига узатилган 10 тийинга битта компостер қилинган ва битта янги абонемент олдим. Автобус «Универсам» бекатида фақат олд эшикни очиб тезгина жўнаб қолгани туфайли мен бекатда тушиб қолишга улгуролмадим. Ҳайдовчи илтимосимга қарамай кейинги бекатдагина мени тушириб қолдирмоқчи бўлди. Мен у билан бирга диспетчерга бориб воқеани баён қилсам диспетчер Р. Каюшенко менга ўшқириб берди. Шофёр эса исми-фамилиясини сўрасам мени калака қила бошлади. Кейин ҳужжатларимни кўрсатгач, у исми-фамилияси Р. Аҳроров эканини айтди.

Ўз беъмани қилиғи билан йўловчилар вақтини ўғирлаётган, йўловчи ҳақига ҳиёнат қилганини яшириш учун билетни тушиш олдидан олдинг деб туҳмат қиладиган бу ўзбошимча ҳайдовчи 8-автопарк [директори А. Исроилов] раҳбарларининг эркатойига ўхшайди. Унинг попугини пасайтириб қўядиган топилармикин!

М. МАВЛОНОВА,
журналист.

СИМЛАР УЗУҚ, ТЕЛЕФОН БУЗУҚ

Мен 1961 йилда жуда кўп сарсон-саргардончиликдан сўнг уйимга телефон олганман. Телефон киритиш учун Алоқа кўча, 1-Алоқа проезди орқали 5 та симёғоч билан ҳаво кабели тортилган. Орадан қарийб чорак аср ўтди. Симёғочлар чириб ишга ярамас ҳолга келган. Бу орада симлар узилавериб, уланавериб илма-тешик бўлиб кетган. Хулоса, телефон бир йилда 6 ой ишласа, 6 ой ишламайди.

Тошкент шаҳар телефон тармоқлари Бош бошқармаси [бошлиғи А. Алимбоев] ва район автомат-телефон станцияларига берган ариза ва илтимосларимиз ҳанузгача оқибатсиз қолиб кетмоқда. Бунинг устига-устак мендан сўрамай, менинг розилигимсиз 42-51-63 номерли телефонимни бекор қилиб, уни ким биландир блокировка қилишди. Ҳозирги номерим 42-10-46. Ниҳоят, бу телефон ҳам бир ойдан бери ишламайди. Кабель реконструкция қилинаётган эмиш!! Ваҳоланки кўчамизда 42-10-46, 42-43-88 дан бошқа барча телефонлар ишлаб турибди. Ахир бу кўзбўямачилик, найрангбозлик эмасми! Ҳамон кўчамизда минг марта уланган ҳаво кабеллари узилиб ётипти, ҳеч қандай реконструкция ишлари олиб борилаётгани йўқ!

М. ИБРОҲИМОВ,
республика миқёсидаги шахсий пенсионер, партия ва меҳнат ветерани.

КИНО КЎРОЛМАСДАН ҚАЙТДИК

Шу йилнинг 12 май куни «Санъат саройи»да «Бўрилар уяси» бадиий фильмини кўриш учун саккиз киши Оққўрғондан келдик. Қўлимизда билет билан кинотеатрга кирмоқчи эдик, контролёр-навбатчи кино бошланганлигини айтиб, ичкарига қўймади. Ваҳоланки қўлимиздаги газетада сеанс 20.45 да деб кўрсатилган бўлиб, кинони 20.30 да бошлаб юборишибди.

Кинотеатр бошлиқларига [директори Н. Васлиев] мурожаат қилсак, улар биз билан қўпол муомалада бўлишди ва айбни бизга қўйишиб, «Вақтида келиш керак эди» дейишди. Кейинчалик маълум бўлишича кинотеатрдагиларнинг айби билан газетадаги эълон соати ўзгартирилмаган экан. Яъни сеанснинг ўзгарганлиги ҳақида маълум қилинмаган.

Қанчадан-қанча йўл босиб келиб кино кўриш ўрнига, асабимиз бузилиб қайтдик. Бундай тартибсизликларга қачон барҳам берилади!

М. РАИМҚУЛОВ,
З. МУСАҚУЛОВ,
Б. ДАРВЕШЕВ,
Д. ОЙНАҚУЛОВ.
Жами 8 имзо.

• Янгича анъаналар—ҳаётимиз кўрки

БОҒДА НИКОҲ МАРОСИМИ

«Ёшларни атеистик руҳда тарбиялаш кучайтирилсин, социалистик урф-одатлар турмушга дадил тадбиқ этилсин».

(КПСС Марказий Комитетининг «Комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш тўғрисида»ги қароридан).

Пушкин номли маданият ва истироҳат боғининг соя-салқин майдонларидан бирига дид билан йигирма тўртта стол ва стуллар қўйилган. Боғ дарбозаси олдида чалинаётган карнай-сурнай, ноғора садолари катта бир анжумандан далолат бермоқда. Сал ўтмай турмуш қуришга аҳду паймон қилган келин-куёвлар ва уларнинг яқинлари столлар атрофидан жой олишади. Тўрдаги столда табаррук отахонлар, Қаҳрамон онахонлар...

Боғнинг бадиий раҳбари бугунги шодиёнани очиқ деб эълон қилди. Йиғилишга файз киритаётган Ленин комсомоли номидаги Марказий маданият ва истироҳат боғининг А. Шокиров бошчилигидаги духовой оркестри овози секинлашди. Собир Раҳимов район Совети депутати М. Алимова бўлажак келин-куёвларни қизғин табриклаб, уларга бахт-саодат, ширин ва мазмунли ҳаёт тилади. Сўзга чиққан қариялар ва Қаҳрамон оналар эса оилани ардоқлаш, чинакам муҳаббат эгалари бўлиш, фарзандларни ёшликдан етук, меҳнатсевар қилиб тарбиялаш ҳақида ўгит-насиҳатлар айтдилар.

Шундан кейин «Шодлик» бахт уйининг ходимлари келин-куёвларни навбат билан чақириб, уларга никоҳ гувоҳномаларини топширди. Бахтиёр ёшлар музика ва қарсак садолари остида бир-бирларига узуклар тақишди.

Боғ байрам тусини олган. ЗАГСдан ўтган ака-ука Равшан, Баҳодир ва уларнинг қаллиқлари Холидахон, Шаҳнозхон Жўраевалар, келин-куёвлар Фотимахон ва Рустамжон Ҳикматовлар, Марҳабо ва Абдусалом Азимовлар, Умидахон ва Муҳаммаджон Толиповлар оилавий ҳаётга қадам қўйдилар. Уйи[н]-кулгидан сўнг ҳаётнинг янги поғонасига қадам қўйган бахтиёрлар шаҳарнинг эсдалик жойларини зиёрат қилишга отланишди.

Шу йил 5 август куни худди шу ерда навбатдаги ана шундай маросим ўтказилади

А. ЗАЙНИДДИНОВ,
халқ ижоди ва маданий-оқартув ишлари республика илмий-методик марказининг сектор мудири.

• Тошкент аэровокзалида бир кун

Парвозингиз бехатар бўлсин!

Маҳаллий линияларга хизмат кўрсатувчи Тошкент аэровокзали ёзги дам олиш мавсуми бошланиши билан яна ҳам гавжумлашади. Йилнинг бу фаслида бир кеча-кундузда 3000 га яқин йўловчини кутиб-кузатиб қоладиган бу маскан «қўноқлари»нинг сони деярли яна мингтага кўпаяди. Бундай палла у марказий линияларга хизмат кўрсатувчи «оғаси» билан бемалол рақобатлаша олади.

Мазкур ҳаво дарвозасида ҳам худди марказий аэровокзалдаги сингари тўртта смена хизматчи-ходимл а р и ишлайди. Ана шу сменаларнинг энг пешқадамларидан бирига коммунист, тажрибали ходим А. Иброҳимов етакчи.

Сменада тўртта иш участкаси бор. Улар ўзаро ҳамжиҳат ва юксак меҳнат кўтаринкилиги билан ишлаб, шу йил бошида маҳаллий линияларга хизмат кўрсатувчи аэровокзал сменалари ичида биринчи ўринни эгаллашди. Кейинги ойларда йўловчиларнинг талаб-эҳтиёжларига зарур эътибор қаратилгани сабабли шикоятлар кескин камайган.

Сменанинг 1-иш участкасида юкларни текшириш ишлари бажарилади. Ҳар қандай парвознинг бехатар ва мўлжалдагидай ўтиши айни шу участка ходимларининг ҳушёрлиги, иш тажрибасига боғлиқ. Участка хизматчилари йўловчиларга юксак маданий хизмат кўрсатиш учун курашмоқдалар.

Сменанинг 2-иш участкаси йўловчиларни жўнатиш бўйича хизмат кўрсатади. Участка навбатчиси Г. Маэр юксак меҳнат кўрсаткичларига эришиш учун курашмоқда. Бу участка навбатчисининг вазифаси ҳам жуда масъулиятли. Маълумки, бир хил типдаги самолётларнинг ҳаммасига ҳам бир ҳажмдаги юкни ортиб бўлмайди. Бу нарса кўп ҳолда учувчининг тажриба савиясига қараб белгиланади. Участка навбатчиси Г. Маэр масъулиятли вазифасини аъло даражада бажариб келади. Яна бир участка ходимлари эса йўловчиларнинг билетларини регистрация қилиш, кутиб олиш билан шуғулланишади. Билетларнинг ўз вақтида регистрация қилиниши ва самолётнинг тайинланган вақтида ҳавога кўтарилиши шу иш участкаси ходимларига ҳам боғлиқ. Шу участканинг илғор навбатчиларидан бири Р. Қўлдошева ўз план-топшириқларини мунтазам равишда муддатидан илгари бажариб келади.

Сменадаги охирги иш участкасида автотранспорт ҳайдовчилари хизмат қилишади. Уларнинг ҳар бири ўз ишини мукаммал билади, йўловчиларни биринчи бўлиб кутиб олишади ва энг охирги манзил — самолётгача кузатиб қўйишади. Ушбу хизмат участкаси ходимлари ҳам смена коллективи қатори йўловчиларга юксак маданий савияда хизмат кўрсатиш учун меҳнат қилишмоқда. Участканинг пешқадам ходимларидан бири ҳайдовчи Г. Гемеровнинг меҳнат фаолияти бунга ёрқин мисол бўла олади.

Аэровокзал бошлиғи, коммунист К. Ҳасанов юқорида санаб ўтилган бутун хизматини ташкил этиш жараёнида коллективга ҳамиша бош-қош. Шунингдек у смена бошлиғининг ўринбосари сифатида ҳам бу маскан фаолияти тўғрисида йўловчиларда фақат кўнгилли таассурот қолиши тарафдори. Ҳамкасбларини ҳам мунтазам шу олижаноб туйғу — йўловчига хизмат лавозими масъул этган даражада хизмат кўрсатишга ундаб келади.

Жазирама июль қуёши нурларида товланиб Тошкент аэровокзалидан бирин-кетин баҳайбат темир қушлар осмонга кўтарилади. Уларнинг салони тўла одам. Ҳаммасининг кўнглида ҳозир биттагина тилак: эсон-омон яна ерга қўнмоқ. Ҳозиргина уларнинг очиқ чеҳра ва табассум билан кузатиб қолган ҳаво дарвозаси ходимларига қўшилиб, биз ҳам уларга оқ йўл тилаймиз:

Парвозингиз бехатар бўлсин!

Н. ОТАХОНОВ.

• ЛУҚМА

ЧЎКАЁТГАН УЙ

Массивда мазкур уй қурилаётган маҳалда одамлар дўпписини осмонга отиб суюнишганди. Хўш, энди-чи! Ҳозир аҳвол бутунлай бошқача. Чилонзорнинг 20 «а» кварталида тўққиз қаватли ушбу 8-уй қурилиб, фойдаланишга топширилгач, улар энди ўша дўппининг ўрнини қашиб, куйинишиб юришибди...

Уйнинг ўзи ҳам бу ерда яшаш «бахтига» муяссар бўлган 154 хонадон эгаларининг «додвойидан» уялиб чўкиб қолган. Бунинг бошқа табиий сабаблари ҳам йўқ эмас. Бино ертўласида шу кеча-кундузда паканароқ одам бўйи баробар сув тўпланган. Ертўла Чилонзор районида санғиб юрган жамики мушук зотининг севимли қароргоҳига айланган. Чунки унинг бир қисмида уларнинг энг хуш кўрган хўраги бўлган жониворлар истиқомат қилишади.

Буни қарангки, бинонинг ертўласи сув омбори-ю, аммо юқори қаватдагилар бир қултум сувга ташна, зор. Гоҳо шу уйда яшовчи аҳоли югуриб-елиб ўрнатиб олган сув насоси тариллаб ишлаб қолса уларга бир челак сув тегиб қолади. Кейин яна челак кўтариб ҳовлиги ғизиллашади. Сув етишмаслиги туфайли улар не-не машаққат билан бино атрофига эккан дарахтлар ҳам қуриб, қовжираб қолган.

44-ЖЭК бошлиғи ўртоқ Гатауллинга буни маълум қилсак, у ертўлада ҳозир сув йўқ, уни «қуритдик» деб бизни лақиллатмоқчи бўлди. Балки у бутунлай бошқа бино ертўласини назарда тутгандир!

Мақсад ЯХШИЕВ.

• Санъатнинг сеҳрли олами

НАФОСАТГА САЁҲАТ

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейига ташриф буюрган ҳар бир киши санъатнинг сеҳрли оламига, нафосат чаманига сайр этгандай ҳис этади ўзини. Экскурсовод Галина Михайловна томошабинларни музейнинг илк Уйғониш даври рассомлик санъати вакиллари — Рафаэль, Леонардо да Винчи, Боттичэллилар ижоди, Франция, Япония, Ҳиндистон халқлари маданияти, ўзбек халқининг миллий санъати намуналари билан таништирар экан, томошабинларнинг ҳар бир саволига диққат билан жавоб беради.

Мана бугун ҳам заллар санъат ихлосмандлари билан гавжум. Томошабинлар орасидан ёши етмишлардан ошган, аммо ҳали тетик, санъатга бўлган юксак ихлоси нигоҳидан сезилиб турган инглиз аёли қовушмаган русча талаффузда сўради:

— Ҳозир «сўзана», «кулол», «бўз» сўзларини ишлатдингиз. Шуларни яхшироқ тушунтириб берсангиз.

Галина аввал рус тилида боягидан оддийроқ қилиб тушунтирди, улар чеҳрасидан қониқиш сезмадими, немис тилида ифодалаб беришга рухсат сўради. Экскурсиячиларнинг кўпчилиги бу тилни яхшироқ билганликлари анча фойда берди.

Кимдир Қодир Ҳайдаровнинг нафис нақшлари ҳақида, кимдир 1936 йилги Париж виставкасида олтин медалга сазовор бўлган ажойиб безакли ёғоч устун ҳақида қизиқиб сўради.

Галина сўровларга равон тил билан аниқ ва лўнда жавоб берар, улар кўнглига жавоблари хуш ёққанидан завқланиб турарди.

Бундай ҳолатлар Галина ҳаётининг ҳар кунида такрорланади. Фақат ўзгача завқ билан!

Бу экскурсовод қиз бир куннинг ўзида жаҳоннинг турли бурчакларидан келган қанча сайёҳлар билан юзлашмайди! «Музейга кирган ҳар бир одам юрагида «яна келаман» деган учқун пайдо бўлсин!». Галинанинг нияти ана шундай.

— Мен юксак дидли инсонлар орасида бўлишни жуда-жуда ёқтирардим, — дейди у соддалик билан. — Доимо яхшилик, гўзал ва жозибали нарсалар ҳақида тўлиб-тошиб гапиришни болалигимдан орзу қилардим...

Шу мақсадлар сабабми, у Тошкент Давлат университетининг роман-герман филологияси факультетини тамомлаб, республика санъат музейида ишлаётганига ҳам тўрт йилдан ошяпти. Музей ходимлари унинг зийраклиги, самимийлиги ва хушмуомалалигини ҳавас билан тилга олишади.

Т. МАДРАҲИМОВА,
ТошДУ студенти.

Ёшлик — Редакциямиз меҳмони

Ёзувчи Дадахон Нурийнинг «Ёшлик» журнали 1984 йил 5-сонида эълон қилинган «Шаҳар ўртасидаги бир туп оқ ўрик» номли мақоласида кўпчиликни, шу жумладан пойтахтимиз аҳлини ҳам тўлқинлантириб турган долзарб масалалардан бири қаламга олинган. Шаҳримизнинг эртанги қиёфаси, унинг янада гўзал ва жозибали бўлиши кўп жиҳатдан бизнинг бугунги ғайрат-шижоатимизга, ҳаракатимизга боғлиқ. Чиндан ҳам республикамизнинг пойтахти —гўзал Тошкентимиз серҳосил боғлар масканига айланса қандай яхши!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. Б. Усмонхўжаев Тошкент область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган IV пленумида «Шаҳар ўртасидаги бир туп оқ ўрик» мақоласида кўтарилган масалаларнинг ниҳоятда долзарблигини алоҳида таъкидлаб ўтди. Дарҳақиқат, шаҳримизни янада гўзал, боғ-роғлар шаҳрига айлантиришга ҳисса қўшиш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир!

КЎПЧИЛИККА ҲАВОЛА

Ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришнинг ҳозирги миқёслари ва суръатлари атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳамда табиат ресурсларидан оқилона фойдаланиш билан боғлиқ бўлган масалаларга муносабатни ўзгартиришни талаб қилади.

(КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қароридан).

2. Шаҳарнинг боғу боғкўчалари қани?

Баъзан ҳаётда шундай бўладики, кимдандир чиққан номакбул гап тош босиб кетади, кейин ёмон ярадай авж олаверади. Бир пайтлар бизнинг архитекторларимиз орасида ҳам шунга ўхшаш иллат пайдо бўлган, улар мевали дарахт замонавий иморатларга кўрк беролмайди, одамлар синдириб юборади... деган бемаъни гапларга маҳкам ёпишиб олгандилар. Бу «гап» Ободонлаштириш бошқармасидаги ўртоқларга ёқиб тушди, уни авж олдирдилар. Натижада шаҳар боғлари бу ёндану у ёндан туриб пароканда қилинди.

Мен бир меъмор сифатида шуни айтаманки, ҳамкасбларим Бутуниттифоқ миқёсида улкан ютуқларни қўлга киритиш билан бирга, шаҳримиз шарт-шароитини ҳисобга олмай, қусур ишлар ҳам қилдилар. Минг афсуски, бу «иллат» ҳали ҳам давом этмоқда...

Обид ЗАЙНИДДИНОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган архитектор, Ҳамза номидаги республика давлат мукофоти лауреати.

I. Эртаклардагидек шаҳар. Бироқ...

Бир туп мевали дарахтга болта кўтарган одам минглаб кишилар дастурхонидаги ризқни оёқ ости қилаётганини билармикан?

Абдулатиф ота ТУРСУНОВ,
кекса боғбон.

Ҳиндистон ярим оролининг улкан шоири, Ҳинд тараққийпарвар Ёзувчилар уюшмаси президиумининг раиси, яқин дўстимиз Ғулом Раббоний Тобон жаноблари яқинда шаҳримизда меҳмон бўлиб қизиқ бир гап айтиб қолди:

— Мен Тошкентга келиб, ҳассасини йўқотган одамга ўхшаб қолдим. Адашиб қолишдан қўрқиб, мусофирхона атрофидан нари кетолмаяпман. Чунки шаҳар шу даражада ўзгариб кетибдики, тасаввур қилиш қийин. Бугун мени бутун Тошкент бўйлаб бир айлантирсангиз!

Кун бўйи шаҳар кездик. Осмонўпар иморатлар, маъмурий бинолар, санъат кошоналари, бежирим кварталларни томоша қилиб юрарканмиз, меҳмон жўшиб кетар, нуқул «Тошкент эртакдаги шаҳар бўпти, қойил!» дерди.

Кечқурун шоир Тошкентга бағишланган янги ғазалини ўқиб берди. Кўп ўтмай бу ғазал Ҳинд элида матбуот саҳифаларида эълон қилинди. Бутунҳиндистон радиоси мушоирасида ўқилди.

Гўзал пойтахтимиз шаънига айтилган бу мадҳияларни эшитиб ғурурланмай бўладими!

Аммо, ҳар кимда таъб ҳар хил бўларкан: Тошкентнинг шундоқ биқинида жойлашган пансионатда дам олаётиб эр-хотин Черновлар билан танишиб қолдим. Улар узоқ Олтойдаги М. И. Калинин номли трактор заводининг илғор ишчилари.

Валентин Лаврентович Чернов олдинлари ҳам иш юзасидан республикамизда кўп бўлган, энди ўн йиллардан сўнг дам олиш баҳонасида рафиқаси билан яна келибди.

Бир куни шаҳар айланиб юриб, у менга ёрилиб қолди:

— Тошкент жуда ўзгариб кетибди. Кимга қандай билмадиму... менга бир томони ёқмади...

Гапни унинг хотини давом эттирди:

— Бу ер ҳақида тасаввурим бошқача эди. Бозорларингизни айланиб, ҳайрон қолдим. Мевалар нархи бизникидан қолишмайди.

— Ҳа, мен Тошкентнинг боғкўчалари, бозоридаги тўкинсочинликлар ҳақида Алла Васильевнага кўп гапириб бергандим. Лекин боғлар қолмабди. Кўчалари ўзимизнинг шимолий шаҳар кўчаларини эслатади. Бу гапни шунинг учун сизга айтаяпманки, қонимда оз-моз боғбонликка иштиёқ бор. Бизнинг шароитда мева етиштириш осон эмас. Лекин мана, рафиқам, айтсин, дурустгина миришкорман. Гап бунда эмас. Эҳ, сизлардаги ер, шарт-шароит бизда бўлганда эди...

Узоқ шимоллик оддий завод ишчисининг бу сўзлари беихтиёр фарғоналик боғбон Абдулатиф ота Турсуновни кўз олдимда гавдалантириб юборди: фронтдан бир оёқсиз, бир қўли ногирон бўлиб қайтган бу одамни бутун Водийда яхши билишади.

У киши Бешариқнинг бирон туп гиёҳ униб-ўсмайдиган, нуқул тошлоқдан иборат чексиз Шаварда даштига бориб, худди окоп қазигандай эмаклаб юриб, чуқурчалар кавлаган, ўз аравачасида тупроқ ташиб, шу чуқурчаларни тўлдирган. Кўчат эккан. Бочкаларда сув келтириб суғорган.

Шундай қилиб, бир неча йиллар давомида қақроқ дашт бағрида ақл бовар қилмайдиган 83 гектарли боғ яратган. Халқ ҳозир у ерни «Латифобод боғлари» деб атайди.

Мана шу одам ўтган йили бизникида меҳмон бўлиб, «Тошкентга келсам, мевасиз дарахтлар қоплаб ётган сара ерларни кўриб, ачиниб кетаман. Кейин ўйланиб қоламан: шаҳарда мевали кўчат ўстириш мумкин эмасдир балки!» деган эди.

Бу гаплар кўп йиллардан буён қораламалар тушириб юрган ён дафтаримни варақлаб чиқишга яна бир туртки бўлди.

Шаҳарда мевали дарахтлар ўстириш мумкинми!
Мумкин! Ҳатто ҳозирги пайтда зарур ҳам!

...Дарвоқе, олтойлик меҳмон аёлнинг гапларида жон бор. Бизнинг бозорларимиз тўкин бўлгани билан мевалар нархи шимолий минтақалардаги шаҳар бозорларидан кам фарқ қиладиган бўлиб қолди.

Бундан бир йилча олдин Марказий Олой бозорига янги бошлиқ бўлиб келган киши сотувчилар билан йиғилиш ўтказаётгани устидан чиқиб қолгандим. У куйиниб гапирарди:

— Олма уч-тўрт сўм. Ёнғоқни беш, беш ярим сўм деб ўтирибсизлар. Нок етти сўм-а! Инсоф борми ўзи сизларда! Бу мевалар яқин-яқингача Тошкентнинг ҳар бир даҳасида ўсиб ётарди, ҳеч ким қарамасди!

Шунда орқароқдан кимдир «қани ўша мевалар» дея луқма ташлади.

● Дадахон Нурий — «Осмон устуни» романи, «Оқшом қўшиқлари», «Бегона», «Боғларда баҳор», «Машина Кашмирга боради» каби повестлар ҳамда қатор ҳикоя ва публицистик мақолалар автори.

У ҳинд тили бўйича мутахассис. Ҳинд—Совет адабий алоқаларининг жонкуярларидан бири.

Дадахон НУРИЙ

ШАҲАР ЎРТАСИДАГИ БИР ТУП ОҚ ЎРИК

Юқорида, бозорда қулоққа чалинган луқмада айтилгандай бир пайтлар «Мингўрик» номи билан аталган, яқин-яқингача ҳамманинг кўз ўнгида яшнаб турган Тошкентнинг боғ-роғлари — мевазору, нокзорлари қани!

Шу фикр хаёлимдан ўтди-ю, кечагидай ёшлигимизнинг унутилмас гувоҳи бўлиб гуркираб турган боғлар кўз олдимда гавдаланиб кетди: шундоқ шаҳар билан ёндош Ленин номли хўжалик территориясига жойлашган музика билим юртида ўқирдик. Колхоз боғдорчиликка ихтисослашган эди. Ёз ойлари ҳашарга чиқардик. Мевазорлар шундай катта эдики, узоқроқ кетиб адашиб қолишдан қўрқардик... Ҳозир ўша боғлар ўрнида студентлар шаҳарчаси қад кўтарган.

— Мана шу янги ўқув корпусимиз орқасидаги иҳота дарахтлари экиб ташланган ерларда асрий ёнғоқзорлар бўларди... Кўриниб турган ётоқхона атрофидаги бўш майдон ўрнида эса, баҳайбат нашватилар ўсиб ётарди, — дея ҳикоя қилади В. И. Ленин номидаги ТошДУ биология факультетининг декани М. Н. Валихонов, — шу ерларда мева териб юрардик. Бир шамол турса ариқлар олма, ўрик, нокка тўлиб оқарди. Қурилиш бошланди-ю, зарурат бўлса-бўлмаса мева дарахтлар кесилаверди. Энди улар ўрнига ҳар йили манзарали дарахтлар ўтқазилади. Ариқлар қуриб ётибди. Ташқарида 43 градус иссиқ! Бизлар эса ўзимизни худди қўриқ ерда ташкил этилган ўқув юртини бошқараётгандай ҳис этамиз...

Тошкентдаги марказий кўчалардан бири Фурқат номи билан аталарди. Эрта баҳор паллалари бу кўчадан ўтган одамнинг баҳри-дили очиларди. Ҳовли ва кўча бўйларида чаппар уриб очилиб ётадиган турли-туман мева дарахтлари, ҳаммадан аввал етилиб, тилни ёргудек, садафдай мева билан бурканадиган «Марварид», «Балх» тутларини айтмайсизми! Маҳаллани қушларнинг чуғур-чуғури босиб кетарди.. Шундан кейин гилос қизарарди... Хуллас, ҳақиқий бу боғ кўчада баҳор билан бирга тўкин-сочин пишиқчилик бошланарди. Бу яқиндаги гап!

Ҳозир-чи, Фурқат кўчаси ўзгариб, катта магистрал бўлди. Маҳобатли иморатлар қурилди.

Шубҳасиз, генплан бўйича ҳамма мевали дарахтлар олиб ташланиб, ўрнига манзарали дарахт экилди. Ҳатто, пионерлар саройи учун «боғ» деб ажратилган ер ҳам қарағайзор бўлиб кетди.

Шаҳарда мевали дарахтлар билан «ҳисоблашиш» ана шундай йўлга қўйилган!

Айтмоқчи, бозорда нега мевалар қиммат! Сабаби нимада!!

Бу ҳақда бир неча йилдирки, республика матбуот органлари ҳам бонг урмоқда. Ушбу масалани кўтармаган биронта газета ёки журнал қолмади: қатор танқидий мақолалар, фельетонлар, рейд материаллари, мутахассисларнинг чиқишлари эълон қилинди.

Бироқ ҳеч қандай силжиш бўлгани йўқ.

Нега шундай! Меваларнинг бу даражада қадр-қиммати ошиб кетишига бирон жиддий сабаб борми!

Бизнингча бунинг сабабини соддагина қилиб «Ўзингда йўқ—ўзгада йўқ» деб айтилган ҳикматдан қидирмоқ керак. Рўйрост тан олавериш лозимки, биз ўзимиздаги мавжуд йирик боғларни йўқотиб бўлдик.

Бу йўқотиш қачон, қаердан бошланди! Адашмасам, йигирма беш йилларча муқаддам Чилонзордан бошланди. Ўшанда шаҳар атрофларида ҳали ўзлаштирилмаган, қурилишбоп минг гектарлаб ерлар тургани ҳолда архитекторлар бу ердаги серҳосил боғлар атрофида айланиб қолишди. Соя-салқин жойларда ўтириб, нималарнидир чизишди. Аслида эса уларнинг қўлида болта борлигини ҳеч ким сезмай қолди.

Кўп ўтмай бу ерда пойтахтнинг фахри бўлган янги массив қад кўтарди. Чиройли уйлар, кенг кўчалар хўп мақталди, ашулаларга тушди. Аммо, Чилонзор пойтахт аҳолисининг анчагина қисмини ширин-шакар мева билан таъминлайдиган тўкин боғлар, номи чиққан ўнлаб соҳибкорлар маскани бўлганлигини шу кунларда ҳам кўплар эслайвермайди. Тўғри, баъзан «Эҳ, Чилонзор боғлари қандай эди, ном-нишон қолмади-я» деб қўядиган одамларни учратамиз.

Ҳа, ўша боғлардан ном-нишон қолмади. Лоақал иморатлар орасидаги майдонларга, йўл бўйларига мевали кўчат экиб, озгина бўлсада йўқотилган боғлар ўрнини бутлаб қўйиш ҳеч кимнинг хаёлига келмади.

Ўйламай йўл қўйилган бу хатолик ўша вақтдаёқ кенг жамоатчилик норозилигига сабаб бўлган, республиканинг мўътабар матбуот органларидан бири катта танқидий мақола билан чиққанди. Ўшанда шаҳарсозлар редакцияга расмий жавоб йўллаб, бундай хатолик энди минбаъд қайтарилмаслигини айтишган, кечирим сўрашган эди.

Аммо орадан кўп вақт ўтмай, ўша ваъдалар унутилди. Қилинган танқидга ўчакишгандай, бутун қурилиш техникаси Чилонзордан олиб унинг ёнгинасидаги Чопонотанинг серҳосил боғларига ташланди. Ваҳоланки, яна қайтарамиз, беш-олти километргина нарида Дўмбробод мавзеидан бошланувчи қанчадан-қанча қурилишбоп ерлар ястаниб ётарди!

Мана энди қарийб ўн йил бўлди, генплан Юнусобод боғлари устида «болта»сини ўйнатиб юрибди. Колхоз-совхозларнинг қанча-қанча маблағи-ю минглаб кишиларнинг пешона тери билан барпо этилган мевазор-узумзорлар шу кеча-кундузда ҳам бульдозерлар ғилдираги остида пайҳон бўлмоқда.

— Экиб кўкартирган дарахтларимиз учун пул беришди. Лекин ҳақиқий боғбон ҳеч маҳал янги ҳосилга кирган боғини олтинга ҳам алишмайди, айниқса унинг йўқ қилинишини билса! — дейди идорасини ташлаб чиқиб кетаётган хўжалик раҳбари. Сўнгра ачиниш билан қўшиб қўяди. — Ҳеч бўлмаса шу боғнинг ўндан бирини янги уйларга кўчиб келадиган одамларнинг болалари учун сақлаб қолинглар, деб қурувчилардан илтимос қилдик. Лекин улар, боғбонлик бошқаларнинг иши дейишди.

Ҳа, раис бува, сизлар мурожаат қилган одамлар қурувчи! Улар «иш бошлаяпсанми, аввало атрофни шип-шийдам қил—жой ҳозирла» деган ақидага қатъий риоя қилишади.

Замонавий боғ қандай бўлишлиги эса, генпланда кўрсатилган. Бу планнинг бир нусхаси шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармасида. У ерда ҳам уддабурро кишилар стол эгаллаб ўтиришибди. Улар бир «боғ» яратишга тушиб кетишмасин! Сизнинг боғингиз ип эшолмай қолади уларники олдида! Ишонмасангиз, нарироққа бориб кўринг, «пули тўланган» мевазорлар ўрнида чинор, қайрағоч, қатранғилардан иборат шундай дарахтзорлар яратиб қўйишибдики, ёқангизни ушлайсиз!

Бобокалонларимизнинг «бирини кессанг— ўнни эккин», деган гапи бор. Энди, бу ҳикматни чаппасига айлантириб юборган шаҳарнинг айрим мансабдор кишиларига (улар бизни кечирсинлар, албатта) қаттиқроқ тегадиган гаплар айтиш пайти келганга ўхшайди. Чунки, ҳамма «юмшоқ» гаплар айтиб бўлинган.

Шундай қилиб, Тошкент атрофидаги боғлар тугатилди ҳисоб. Энди навбат шаҳарнинг турли даҳаларида тасодифлар орқали сақланиб қолган боғларга келди. Бу борада ҳам шаҳарсозларимиз катта қурилишларни рўкач қилиб, айтганимиз-айтган, деганимиз-деган деб туриб олмоқдалар.

Гапимизни исботловчи фактлар тўлиб ётибди.

Тошкентнинг Оқтепа мавзеидаги «Зах» маҳалласида ҳам шундай ҳодиса юз берди.

— Кечагина бу ер яшнаб турган боғлар эди, — дея бизни ўйдим-чуқур қилиб ташланган катта майдон томон бошлади шу ерлик Улуғ Ватан уруши инвалиди Акбархўжа ота Муҳиддинов, — бульдозерлар келиб дарахтларни қўпора бошлаганда, маҳалла қариялари уларга ялиндик: «Ҳеч бўлмаса мана шу йўл бўйидаги қадимий нок дарахтларидан ўн-ўн бештасини қолдиринглар». Қулоқ солишмади! Бир кунда нокнинг ўзидан уч юзтаси қўпориб ташланди. Кўчамизнинг кўрки эди бу дарахтлар. Бир юз ўттиз, бир юз қирқ ёшли ноклар эди!.. Ахир шаҳардаги мевали дарахтларга шундай қирон келтирилаверса оқибат нима бўлади! Келажак авлод бизни кечирармикан!

Нохуш таассурот билан орқага қайтар эканмиз, беихтиёр бозор директорининг гаплари эсимга тушиб кетди:

«Инсоф борми ўзи, сизларда!»

Бу сўз фақат деҳқонгагина тегишлими!

3. Юракдаги гаплар. Асоссиз жавоблар

Дарвозани кимдир тақиллатди. Эшикни очдиму, Ўзкомпартия Марказий Комитетининг биринчи секретари Усмон ота Юсуповга кўзим тушди.

— Қизим, отангиз уйда бўлсалар чақириб чиқинг, — деди у киши.

Отам чиқдилар. Сўрашишди.

— Биласизми, — дедилар Усмон ота дадамга маънодор қараб. — Ўзбек халқи мевасиз дарахтни хосиятсиз дарахт деб ҳисоблаган. Бунинг тагида ҳар ким ҳам дарров илғаб олавермайдиган катта маъно бор: чунки мевали дарахт ҳосилидан бола-чақа, ўтган-кетган, хуллас ҳамма баҳраманд бўлади. Мевали дарахт маъмурчилик нишонаси. Энди манаву дарвозангиз ёнидаги дарахтга келсак, биргаликда кўчириб ташлаймиз! Ўрнига яхши навли бир туп мева кўчати ўтқазиб қўясиз. Кейин кўпчилик сиздан хурсанд бўлиб юради... Қани, арра бўлса олиб чиқинг!

Отам икковлари бақатеракни кўчириб ташлашди. Кўп ўтмай унинг ўрнида бир туп ўрик пайдо бўлди. Мана, орадан ўттиз йилдан зиёдроқ вақт ўтибдики, ҳар йили ўша ўрик мевасига ўтган-кетганнинг, қўни-қўшнининг оғзи тегади, дастурхонимизни безайди.

Матлуба ҲАЙДАРОВА,
врач-кардиолог, Тошкент шаҳри.

Ёз бошлари эди. Оиламиз билан йўлимиз тушиб, қардош Тожикистоннинг Исфара шаҳар боғида озгина ҳордиқ чиқариб ўтмоқчи бўлдик.

Айни пишиқчилик, гилослар қонталаш бўлиб ширага тўлган палла. Боғнинг қаерига қарамайлик, мева. Очилиб ётган турфа гуллар. Хиёбоннинг икки четида шода-шода ҳосилли гилос шохлари осилиб ётибди.

Бизнинг болалар бунақа шаҳар истироҳат боғини биринчи кўриши эмасми, чопганича бориб ўзларини гилос шохларига уришди. Хижолат тортдик. Ҳай-ҳайлаб уларни тартибга чақирмоқчи бўлгандик, кекса чойхоначи отахон йўлимизни тўсди:

— Қўяберинглар, майли, яйрашсин. Меҳмонга ўхшайсизлар, бемалол чойни ичаверинглар. Ҳали замон кўзлари тўяди-да, кейин қарамай қўйишади. Болаларнинг табиати шунақа!

Ҳақиқатан ҳам озгина вақт ўтгач, атрофни тўлдириб ётган мевалардан фарзандларимизнинг «кўзи тўйди» шекилли, нарироқдаги майдонга бориб, арғимчоқ уча бошлашди. Ўшанда мен ичимда «қани энди бизнинг Тошкентда ҳам шундай шаҳар боғлари бўлса», деб қўйгандим.

Негадир бизнинг паркларга раҳбарлик қилаётган ўртоқлар мевали дарахт экмаслик хусусида «қонунлашган» аллақандай қарорлар борлиги ҳақида гапириб, сизни ҳам астойдил ишонтиришади! Эмишки, бу дарахтларни болалар синдириб юборармиш, унга чиқаман деб бирон жойини лат едирармиш ёинки тош отиб бир-бирининг пешонасини ёрармиш ва ҳоказо.

Баҳонани қаранг! Мана шу хил мужмал важларга чиппа-чин ишониб боғ учун ажратилган ўз майдонларини турли мевасиз дарахт ва буталардан иборат чакалакзорларга айлантириб юборган мактаб ҳамда мактабгача ёшдаги болалар муассасалари Тошкентда тўлиб ётибди. Шу сабабли ҳам ясли-боқчаларда «барг териш машғулоти» билан шуғулланиб юрган болаларни тез-тез учратиб турамиз. Бу «машғулот»нинг эстетик тарбия бобида қандайдир фойдаси бўлса бордир. Аммо, атроф-муҳит, Она табиат ҳақида илк маротаба тасаввури шаклланаётган фарзандларимизга тўкин-сочин боғда сайр қилиш, мевалар териш янада фойдалироқ бўларди, деб ўйлайман. Бунинг учун юқоридагига ўхшаш ақидаларга чек қўйиш керак.

Зеро: чек қўйганлар ҳам йўқ эмас.

Шу йил кузда Тошкент марказидаги 426-боғчада ажойиб тантана — «Ҳосил байрами» бўлиб ўтди. Бу ерда тарбияланувчи болалар мураббийлари раҳбарлигида олма, олхўри, шафтоли, узум каби мевалар теришди, ўзлари «деҳқончилик» қилиб ўстирган кичкина участкалардан турли сабзавот ҳосилини йиғиштиришди.

Шунинг ўзи болалар учун бир олам завқ-шавқ эди...

Қанийди энди, Тошкентдаги қарийб 600 дан зиёд ясли-боғчаларда ҳам шундай манзаранинг гувоҳи бўлсак!

Ёки шаҳардаги Аброр Ҳидоятов номли 14-ўрта мактаб коллективини олайлик.

Мактаб боғи кичкина бўлса ҳам одамнинг ҳаваси келади.

— Бир неча йилки, болалар ўзлари етиштирган ҳосилни ўзлари йиғиб олишади. Ҳамманинг оғзи тегади. Ана шунда уларнинг хурсандлигини бир кўрсангиз эди! — дея ҳикоя қилади кекса педагог, тарбиявий ишлар бўйича директор ўринбосари Юсуф ака Зоитов.

— Кечирасиз, саволимиз ғалатироқ: дарахтга чиқиб, ёки тош тегиб бирон бола шикастландими! — деб сўраймиз у кишидан.

— Йўғ-е, — ажабланди Юсуф ака.

— Афсус, — дея суҳбатга аралашди мактаб илмий бўлим мудири Маҳамаджон Зиёвуддинов, — янги жойга кўчаяпмиз. Мактабимиз ўрнида қурилиш бошланармиш. Энди боғимизнинг тақдири ҳеч кимни қизиқтирмаса керак... Мен яқинда ГДРда, Венгрияда бўлдим. Ўқув юртлари, мактаблар атрофида ҳам, кўча бўйларида ҳам нуқул мевали дарахт. Биронта мевасиз дарахтга кўзингиз тушмайди. Ўзимча ўйланиб қоламан, нега бутун жаҳонга доңғи кетган, яқин пайтларгача боғ-роғлар шаҳри бўлган Тошкентимиздан мева дарахтлари сиқиб чиқарилмоқда! Сабаби нимада!!

Мен бу хилдаги саволни хизматлари юқори тақдирланган машҳур бир архитекторимизга бериб кўргандим, у киши кўп ҳамкасблари учун энг «оммавий» бўлган жавобни айтди:

— Ҳозирги Тошкентни бундан йигирма йил олдинги Тошкент билан солиштириб бўлмайди. Зилзиладан кейин шаҳар бутунлай қайта қурилди. Биринчи навбатда аҳолини жой билан таъминлаш зарур эди. Қолаверса ҳозир Тошкент аҳолиси икки баравар кўпайган. Архитектурада замон талабини ҳам ҳисобга олиш керак. Ҳозир космик давр!

Украина учун жанг қилган Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан суҳбатлашсангиз улар Львов, Тернополь, Винница каби қатор шаҳар боғ кўчаларини шавқ-завқ билан эслаб гапирадилар. «Баъзан қуршовда қолганимизда шу боғлар меваси, йўл бўйларидаги ёнғоқзорлар бизни боққан» деб эслашади.

Уруш жафосини тортган ўша шаҳарлар култепалар ўрнида бутунлай қайтадан қурилган. Урушдан кейинги даврларда бошпанасиз қолган кишиларни бошпана билан таъминлаш ҳар қачонгидан ҳам зарурроқ бўлган. Бироқ ҳеч кимнинг хаёлига йўллар атрофидаги мевали дарахтларни мевасиз дарахтларга алмаштиришдай, қош қўяман деб кўз чиқариш «идея»си келмаган.

Ҳозир Ғарбий Украинанинг ўнлаб шаҳарлари, кўчалари ҳамда шаҳарлараро магистрал йўллари бўйлаб юрсангиз нашвати, олхўри, зим ёнғоқ дарахтларига кўзингиз тушади... Бозорда эса мевалар биздагидек килограммлаб эмас, жуда арзон баҳода, пақирлаб сотилаётганининг гувоҳи бўласиз.

Айни пайтда «мумкин эмасдир-да, мумкин бўлганда биздан ҳам ақллироқ шаҳар раҳбарлари бош қотиришган бўларди» деб юрадиган муросасоз кишиларни ҳам кўрганман.

Деярли ҳаммани қизиқтириб келаётган «Нега Тошкентда мевали дарахтлар аҳволи шу даражада абгор ҳолатга тушиб қолди» деган саволга жавоб беришга зиммадор шаҳар ободонлаштириш Бош Бошқармаси мавжудлиги ҳақида юқорида айтиб ўтгандик. Яна алоҳида таъкидлаб қўймоқчимизки, ушбу идора системасида 15000 (ўн беш минг) киши меҳнат қилади. Шулардан аллақанчаси «боғбон»лиги учун маош олади.

Ана шу мўътабар даргоҳ бошлиғи Шамсиддин Исломов қабулига кириш осон бўлмади. Мажлислар, йиғилишлар...

Ниҳоят, учинчи кун қабулхона ходимаси «бошлиқ ўзларидалар» деди.

Менинг хайрли иш хусусидаги кўпчиликни қизиқтираётган фикрларимни эшитгач, Шамсиддин Исломовичнинг ҳам чеҳраси ёришиб кетса керак деб ўйлагандим. Афсус тескариси бўлиб чиқди. «Бу масалада сизни қабул қилолмайман. Бир ҳафтадан кейин телефон қилинг» деди у киши.

Мен ҳам имкониятдан фойдаланиб қолиш, вақтни бой бермаслик йўлига ўтдим:

— Қисқагина икки-уч саволим бор, холос... Ўртоқ Исломовнинг жавоби қисқа ва лўнда бўлди;

— Ҳали ҳеч қайси шаҳарда мевали дарахт биздагидек кўп экилган эмас! Яқин ўн йиллар ичида ҳосилга кириб қолади.

Суҳбатимиз давом этади.

— Нега бизда қардош республикалардаги, Исфара, Конибодом, Олмаота шаҳарларидаги каби боғлар йўқ!

— Конибодом, Исфарада бўлганман. У ернинг об-ҳавоси бошқа.

— Олмаотада-чи!

— Одамлар, шароит бошқа.

Ана холос. Шаҳар ободонлаштириш Бош Бошқармаси бошлиғининг бу гапларини шарҳлаб ўтиришга ҳам истиҳола қиласан киши. «Одамлар, шароит бошқа» эмиш. Тошкент билан Олмаота ўртасидаги иқлим барчага маълум, бизда қулайроқ. Лекин «одамлар»нинг қанақа «бошқа»лигини тушунмадик.

Майли, ўртоқ Исломов айтганидай, шаҳар об-ҳавоси, унинг кишилари «бошқача» бўлиб қолгандир. Лекин, ана шу «қийинчиликлар»ни енгиб, мевали дарахт экиш борасида бу идора ҳаммадан ўзиб кетган экан, ўша дарахтлар қани!! Қаерларга экилган!!

Шаҳарнинг ҳаммаси бўлиб саккиз минг гектар (!) ерини эгаллаб ётган қарағай, чинор, тераказорлар орасига ёки йўл бўйларидаги дарахтлар қаторига паналаб экилганмикан!! Ёинки шаҳардаги минглаб ишчи «боғбонлар» тер тўкаётган, энг сифатли ўғитлар билан ишлов берилаётган жаъми майдони 550 гектарни ишғол этган 15 та истироҳат боғларидан биронтасини мевазор деб ўйларсиз! Йўқ, бу ерлардан ҳам ўша «экилди» деган мевали дарахтларни қидириб тополмайсиз. Мабодо улардан биронтасида бир туп бўлса ҳам ўрик, гилос, олма, нок, олхўри, анор, анжир... ниҳолига кўзингиз тушса, ўша ерга муҳофаза ва эсдалик тахтаси ўрнатмоқ зарур бўлади.

Ҳа, анор, анжир, дедик. Бу дарахтлар йил сайин шаҳардан узоқлашиб, анқонинг уруғи бўлиб бормоқда. Ахир Шарқда нафосат сифатида шоирлар назмида куйланадиган анор гулларининг, жой танламасдан самбит гулдай ўсаверадиган тансиқ мевали анжир ниҳолларининг шаҳардаги кўпгина паркларда ардоқлаб ўстирилаётган хорижий буталардан нима камлиги бор! Буларни Тошкент заминида ўсмайди деб ким айта олади!

Ёинки хурмо билан қайси манзарали дарахт баҳслаша олади! Бу субтропик меванинг бизнинг иқлимга мос нави яратилган. Тошкентдаги кўпгина хонадонларда, шаҳар четидаги боғларда хурмо гуркираб ўсмоқда, бир неча йилки, мўл-кўл ҳосил бермоқда.

Лоақал шу дарахтнинг ўзидан ҳеч бўлмаса истироҳат боғларида тўрт-беш тупдан ўстирилганда эди, ўртоқ Исломовнинг гаплари сал-пал ҳақиқатга яқинроқ бўлармиди! Ахир ҳайвонот боғларида одамлар кўрсин, завқлансин деб бутунлай бошқа иқлимли мамлакатлардан келтирилган ҳайвонларни асрабавайлаб парваришлашадику...

Яна шу ерда бир нарсани эслатиб ўтмоқчимиз: оромгоҳ жойларда боғдорчилик ишларини йўлга қўйиш зарурлиги тўғрисида Ўзкомпартия Марказий Комитети, Ўзбекистон Министрлар Советининг 1983 йил 10 октябрда махсус қарори чиққан.

Шу қарордан кейин ҳам шаҳар оромгоҳ-паркларининг қиёфасида ҳеч қандай ўзгариш сезилмади...

Ҳар йили эрта баҳорда шаҳарнинг бир неча мўътабар кишилари «Тошкентни боғ-роғларга айлантирайлик» деган мурожаатнома билан чиқишади.

Газеталарнинг биринчи бетида йирик ҳарфлар билан эълон қилинадиган бу чақириқни ўқиб, ҳайрият-э, деворгингиз келади.

Шундан кейин шаҳарга турли-туман манзарали дарахт кўчатлари, айниқса чинор «ёғилиб» кетади.

Кўп ўтмай корхоналар, ташкилотлар пландан ошириб кўчат ўтқазганликлари ҳақида ҳисобот берадилар. Уларнинг кўпларига ташаккурномалар эълон қилинади, мукофотлар ажратилади.

Баъзи вақтли матбуот саҳифаларида кўчат ўтқазиш ойлигига бош-қошлик қилиб турган кишиларнинг дезинформациядан иборат чиқишлари бошланади. Улар «Юнусободнинг чанги ўйнаб ётган ташландиқ ерларида боғ-роғлар яратдик» деган замини нобоп фактлар келтириб, мақтанчоқлик қилишади. Аммо, ким қандай дарахт ўтқазганлиги билан ҳеч кимнинг иши йўқ!

Энди бир нарсани аниқлаб олайлик. «Боғ» деганн нима ўзи!!

«Боғ»нинг ўзбек тилидаги луғавий маъноси қуйидагича: «Мевали дарахтлар билан банд бўлган ер майдони боғ дейилади». Демак, бақатерак билан қарағай, акация билан чинор ўсган жойни «боғ» деб бўлмайди.

Бу ёғига энди ўзингиз хулоса чиқариб олаверинг. Эзгу ният билан ҳамшаҳарларга қилинган мурожаатнома қаерда-ю, унга амал қилиш қаерда!! Аравани ким қаёққа тортаяпти!!

(Давоми бор).

Редактор Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

Польша озод этилганлигининг 40 йиллигига бағишлаб

ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР ТЕМАТИК КЎРИГИНИ

ТАШКИЛ ҚИЛДИ

«ИСКРА» — 21-22 июлда ТАҚДИР ЧОРРАҲАСИ.

ЛИСУНОВ НОМЛИ — 20-22 июлда СЎНГГИ ТОМЧИ ҚОН ҚОЛГУНЧА.

ВЛКСМ 30 ЙИЛЛИГИ — 20-22 июлда МАЙОР ХУБАЛЬ.

«ВОСТОК» — 20-22 июлда ЁШ ВАРШАВАЛИКЛАРНИНГ ЁЗУВЛАРИ.

«МОСКВА» — 21-22 июлда МУКОФОТЛАР ВА ЎРНАК КЎРСАТИШ.

«ВАТАН» — 21-22 июлда МОХОВЛАР.

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ВА КАСАБА СОЮЗ КОМИТЕТЛАРИНИНГ РАИСЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

ТУРИЗМ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЎЙИЧА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА СОВЕТИНИНГ

ТУРИСТИК—ЭКСКУРСИОН ПУТЕВКАЛАР ТАРҚАТИШ БЮРОСИ

30 ВА 31 ИЮЛДА

КУЗГИ-ҚИШКИ МАВСУМ БУТУНИТТИФОҚ МАРШРУТЛАРИ ПУТЕВКАЛАРИНИНГ

КЕНГАЙТИРИЛГАН САВДОСИНИ ЎТКАЗАДИ

Меҳнат отпускаси куз фаслига тўғри келган кишиларга қуйидаги ранг-баранг маршрутлар бўйича туристик путёвкалар тавсия этилади: Селигер кўли, Закавказье, Украина ва Молдавия, Кавказнинг Қора денгиз қирғоқлари, Белоруссия ва Болтиқ бўйи, Қрим ва Карпат бўйлаб.

Путевкаларнинг сафар муддати 18—20 кун, путевкаларнинг ўртача баҳоси —130 сўм.

Путевка баҳосига овқатланиш, яшаш ва экскурсия хизмати киради.

15 ноябрдан бошлаб Бутуниттифоқ маршрутларининг путевкалари учун авиация билетларига 30 процент миқдорида арзон нархлар тадбиқ этилади.

БЮРО СОАТ 9 ДАН 21.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 115-уй, метронинг «М. Горький станцияси». Телефон 66-26-41.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ КЛИНИКАЛАРИНИНГ МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ

1984-85 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кундузги бўлимга: умумий профилдаги медицина ҳамшираси; акушер; фельдшер-лаборант; кечки бўлимга: умумий профилдаги медицина ҳамшираси.

Қуйидаги ихтисослар бўйича кундузги бўлимда ўқиш муддати: медицина ҳамшираси ва фельдшер-лаборантлар учун 1 йилу 10 ой, акушерлар учун 2 йилу 6 ой. Кечки бўлимда ўқиш муддати 2 йилу 3 ой.

Кирувчилар химиядан (оғзаки). **рус группалари учун рус тили ва адабиётидан, ўзбек группалари учун она тили ва адабиётидан** (иншо) **топширадилар.**

Кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, ўрта маълумоти ҳақида гувоҳнома (асли), 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат, медицина справкаси (286-форма, меҳнат дафтарчасидан кўчирма.

Аризалар кундузги бўлимга 14 августгача, кечки бўлимга 15 сентябргача қабул қилинади.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ: кундузги бўлимда 1 августдан 21 августгача, кечки бўлимда 20 сентябргача ўтказилади.

Ўқувчиларни рўйхатга олиш кундузги бўлимда 22 августдан 25 августгача.

Кечки бўлимда 21 сентябрдан 25 сентябргача.

Ўқишга кирганлар умумий асосларда стипендия билан таъминланадилар.

Адрес: 700109, Тошкент шаҳри, Медицина шаҳарчаси, 6-ётоқхона (10э, 28э, 34э, 100э-автобусларнинг «Медицина шаҳарчаси» бекати).

ТОШКЕНТ ОТЧОПАРИДА

ҲАР ЯКШАНБА КУНИ СОАТ 11.00 ДА

ПОЙГАЛАР ЎТКАЗИЛАДИ

ПРОГРАММАДА:

АНЪАНАВИЙ ВА НОМЛИ СОВРИНЛАР УЧУН МУСОБАҚАЛАР БОР.

ОТЧОПАРДА ЎЙИН АТТРАКЦИОНЛАРИ ИШЛАБ ТУРИБДИ.

Пойгада Ўзбекистон ССР ва Қозоғистон ССР колхоз, совхоз ва от заводларининг энг яхши тулпорлари иштирок этади.

ОТ-СПОРТ ЛОТЕРЕЯСИ (тотализатор) ИШЛАЙДИ.

Совуқ ичимликлар билан савдо қилувчи буфет томошабинлар хизматида.

«БЕГА» ресторани ишлайди.

Отчопарда йил бўйи (душанбадан ташқари) чавандозлик учун от ва уч от қўшилган аравача прокатга берилади.

ОТЧОПАР КОРХОНА ВА МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ БИЛАН ЧАВАНДОЗЛИК УЧУН ОТЛАРНИ ПРОКАТГА БЕРИШ БЎЙИЧА ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ.

Аҳолидан тўй тантаналари учун уч от қўшилган рус аравачаларига буюртмалар қабул қилинмоқда.

КИРИШ БЕПУЛ.

Отчопар адреси: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти (метронинг «Собир Раҳимов» станцияси; 103, 122, 123, 130, 132, 178-автобусларнинг «Ипподром» бекати).

---

22 ИЮЛЬ— САВДО ХОДИМЛАРИ КУНИ

КПСС XXVI съезди белгилаб берган вазифаларни амалга ошираётган улуғвор ўн биринчи беш йиллик кун сайин жадал суратлар билан собит қадамлар ташламоқда. Беш йилликнинг ана шу улуғвор программасидан халқ фаровонлигини янада оғишмай юксалтиришга қаратилган тадбирлар кенг ўрин олган. Аҳолининг эҳтиёжини ҳар томонлама қондириш учун ишлаётган совет экономикасининг кўпгина соҳалари миллионлаб меҳнатчилари беш йилликнинг тўртинчи йили фахрий вахтасида туриб садоқат билан меҳнат қилмоқдалар.

Совет халқининг фаровонлигини оширишдек хайрли ишда савдо ходимлари ҳам ўзларининг талай ҳиссасини қўшишмоқда.

Бугунги кунда мамлакатимизда аҳоли ҳар йили 80 миллиард сўмлик мол харид қиладиган 1 миллион атрофида савдо корхонаси бор. Бир кунлик товар обороти 900 миллион сўмни ташкил этмоқда.

Харидорларга хизмат кўрсатиш — мураккаб ва кўп қиррали иш бўлиб бу соҳада меҳнатчиларнинг тўққиз миллионлик армияси сотувчилар ва товаршунослар, савдо инспекторлари ҳамда талабларни ўрганиш хизмати экономистлари ва бошқа касб эгалари ишлашмоқда.

Аҳолига хизмат кўрсатишни қанчалик кенг кўламда намунали ташкил этиш кўп жиҳатдан совет кишиларининг кайфиятига, уларнинг меҳнат унумдорлигига, иш ва бўш вақтидан унумли фойдаланишга боғлиқдир.

БАРЧА САВДО ХОДИМЛАРИНИНГ БУРЧИ ВА ШАРАФИ— СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ ҲАЁТИЙ ТАЛАБЛАРИНИ ҚОНДИРИШДИР!

Бугунги кунда Ўзбекистон пойтахтининг савдо корхоналарида 30 мингдан зиёд киши меҳнат қилмоқда, бир ярим мингдан ортиқ саноат ва озиқ-овқат моллари билан савдо қилаётган магазинлар шаҳар меҳнаткашларига хизмат кўрсатмоқда.

Замонавий ва навқирон Тошкент шаҳрини ГУМ, ЦУМ, «Тошкент» ва «Болалар дунёси» фирмалари, «Ганга», «Скопле», «Техника турмушда», «Космос», «Русский лен», «Соатлар», «Совғалар», «Мебеллар уйи», «Чинни-биллур», «Ўзбекистон виноси», «Оқ олтин», «Чой-кофе», «Кинофото моллари», «Электр моллари», ихтисослаштирилган савдо корхоналари ҳамда «Хизмат-беминнат» фирма магазинларисиз тасаввур этиб бўлмайди. Тошкентликлар ва пойтахтимиз меҳмонлари, бу магазинларнинг барчасини беш қўлдек билишади ва ҳамиша унинг хизматидан баҳраманд бўлиб туришади.

Кейинги йилларда шаҳримизда кўплаб янги-янги магазинлар, ошхоналар қурилиб ишга туширилди.

Савдонинг илғор усули — ўз-ўзига хизмат кўрсатиш усулида ишлайдиган янги-янги савдо корхоналари қурилмоқда ва замонавий қилиб жиҳозланмоқда. Бу савдо корхоналарида моллар очиқ пештахталарга қўйилган, намуналарга ажратилган ҳолда сотилади. Аҳолининг буюртмаси бўйича талай хил хизматлар кўрсатилади.

Савдонинг прогрессив форма ва методлари йил сайин такомиллашиб бормоқда. Бугунги кунда Тошкентда 775 магазин ўз-ўзига хизмат кўрсатиш усули билан ишламоқда. Бу метод билан сотилаётган молларнинг умумий салмоғи шаҳар савдо корхоналари товар обороти умумий ҳажмининг 67 процентини ташкил этади.

Ҳамшаҳарларимизнинг талаб ва эҳтиёжларини тўла-тўкис қондириш, Тошкент аҳолисига савдо ходимлари кўрсатаётган хизмат маданиятини ошириш борасида кўпгина ишлар амалга оширилмоқда.

Шаҳарнинг 727 магазинида қўшимча хизматнинг ранг-баранг хиллари жорий этилган: сотиб олинган моллар харидорнинг уйига етказиб берилади, кўрсатилган адрес бўйича совғалар олиб бориб берилади, байрам олди кунларида буюртмалар қабул қилинади, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва инвалидларига хизмат кўрсатилади, кредитга моллар сотилади ва бошқа кўпгина хизмат турлари бажарилади. Буларнинг ҳаммаси харидорнинг вақтини тежайди, унинг турмушини енгиллаштиради, маълум бир яхшигина қулайлик яратади.

Пойтахт савдо ходимларининг меҳнати юксак баҳоланган. Улардан 637 киши «Совет савдоси аълочиси» унвонига эга, 546 киши орденлар ва медаллар билан тақдирланган, 480 киши коммунистик меҳнат зарбдоридир.

Коммунистик меҳнат ҳаракатида совет савдоси ходимларининг шонли армияси вакилларидан 4,5 мингдан ортиқ киши қатнашмоқда.

Ўзбекистон пойтахтининг кўпгина савдо корхоналари юксак маданиятли хизмат кўрсатишда савдонинг фахри ҳисобланади.

«СКОПЛЕ» —

Югославияда ишлаб чиқарилган молларни сотиш бўйича мамлакатимизда иккинчи магазиндир. У Тошкент билан бифодарлашган шаҳарнинг номи билан аталади.

Бу савдо корхонасининг пештахталарига ранг-баранг моллар сотувга қўйилган: тикувчилик буюмлари, пойафзаллар; трикотаж.

Югославияда тайёрланган молларни мамлакатимизда зўр қизиқиш билан сотиб олишади. Эндиликда сиз ана шу ихтисослашган магазинда бундай молларни сотиб олишингиз мумкин.

Магазин Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспектидаги 25-уйда жойлашган (Марказ-14 квартали). Магазинга қуйидаги транспорт воситалари билан борилади: 42, 43, 65, 116-автобуслар, 1, 2, 4, 7, 21-троллейбусларнинг «Марказ-14 квартали» бекати.

«ГАНГА» —

Ҳиндистонда тайёрланган моллар билан савдо қилувчи ихтисослашган магазин.

Шаҳримизнинг марказида жойлашган «Ганга» магазинида сиз қадимий ҳунармандчилик анъанасида ип-газлама, чарм, ёғоч, металлдан ишланган нафис молларни танлайсиз.

Гузаллик, нафислик, миллий колорит —булар ҳинд усталари буюмларига хос бўлган фазилатлардир.

«КОСМОС» —

Аҳолига радиоаппаратуралар, рангли ва оқ-қора тасвирли телевизорлар, радиоприёмниклар, радиолалар, овоз эшиттирувчи ва ёзиб олувчи аппаратуралар, шунингдек музика чолғу-асбоблари билан савдо қилувчи ихтисослаштирилган бу магазинни тошкентликлар жуда ҳам яхши билишади.

«КОСМОС» магазинининг адреси: Тошкент шаҳри, Халқлар Дўстлиги проспекти, 2-уй. Магазинга 3, 70, 77 экс. автобуслари, 6, 11-троллейбуслар, метронинг «Ҳамза» станцияси»гача борилади.

БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИ

Пойтахтнинг энг улкан, замонавий ва қулай бош универсал магазинидир!

Бу Ўрта Осиёда савдонинг ўз-ўзига хизмат кўрсатиш методида ишлашга ўтган дастлабки универмаглардан биридир. Биз бу магазинга оддий иш кунида ҳам, байрам арафасида ҳам марҳамат қиламиз, кундалик турмушимизда керак бўладиган оддий нарсалар учун, байрам совғалари учун ҳам кирамиз. Чунки бу улкан магазинда нинадан тортиб рангли телевизоргача сотувга қўйилган.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ САВДО БОШ БОШҚАРМАСИ (телефон 33-68-83).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-24).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —20/VII да **Севги ҳақида қисса.**

КИНО

21 ИЮЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҲАЁЛИЙ БАХТ»—**Санъат саройи** (16, 17, 18.30, 19.30, 20.45, телефон 44-21-74), **Қозоғистон** (16, 17, 18, 20, 21.00, телефон 35-24-92).

«ҒАЛАБАНИНГ ҚИММАТИ»— **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20, 21.40, **Ватан, Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Фестиваль** (21.50, телефон 32-78-02), **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда).

«УМИД БАҲОРИ» — **Хива** (21.50, телефон 32-78-02).

«ЖАНГОВАР МАШИНА ЭКИПАЖИ». —**Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, 21.30, телефон 78-47-25), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Восток** (16, 18.30, 21.30, телефон 91-14-61), **Лисунов номли** (жуфт соатларда, телефон 96-34-02).

22 ИЮЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҲАЁЛИЙ БАХТ»—**Санъат саройи** (10.30, 12, 13.30, 14.30, 16, 17, 18.30, 19.30, 20.45, телефон 44-21-74), **Қозоғистон** (11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21.00, телефон 35-24-92).

«ҒАЛАБАНИНГ ҚИММАТИ»— **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20, 21.40, **Ватан, Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Фестиваль** (21.50, телефон 32-78-02), **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда).

«ОРБИТАДАН ҚАЙТИШ» —**Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, 21.30), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Восток** (тоқ соатларда).

«УМИД БАҲОРИ» — **Хива** (21.50, телефон 32-78-02).

«ТАШВИШЛИ ПАРВОЗ» — **Восток** (жуфт соатларда), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ЖАНГОВАР МАШИНА ЭКИПАЖИ»—**Ғ. Ғулом номли** (жуфт соатларда).

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА

СССР Биринчилиги учун 20 ИЮЛЬ СОАТ 19.30 ДА

«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ЧЕРНОМОРЕЦ» (Одесса)

командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Стадион кассаларида олдиндан билет сотиш ташкил этилган.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

127-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1984-85 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Эркаклар устки кийимларини тикувчи. Ўқиш муддати — 2 йил, 2,5 йил; эркаклар ва болалар кийимларини тайёрловчи тикувчи-мотористка. Ўқиш муддати — ўрта маълумотлилар учун 1 йил, ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида шу соҳа бўйича таълим олганлар учун 6 ой, 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун эса ўқиш муддати — 3 йил; тикувчи-мотористка (трикотаж ишлаб чиқариш бўйича). **Ўқиш муддати— ўрта маълумотлилар учун 8 ой, 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун 2 йил.**

Билим юртида 3 йил ўқиб битирганларга эгаллаган касби ва тўлиқ ўрта маълумот олганлиги ҳақида диплом берилади.

8 синф ҳажмида маълумот билан ўқишга кирганлар тўла давлат таъминотида бўладилар, ўрта маълумот билан кирганларга эса ҳар ойда 30 сўмдан стипендия, ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларини битириб келганларга эса ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ўқувчилар ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар. **Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.**

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси, билим юрти директори номига ёзилган ариза, 3х4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат, мактабдан характеристика, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат.

Паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 60-уй (2, 16, 22, 23, 28, 3, 16-трамвайлар; 2, 9, 10, 17, 26, 56, 57, 60, 72, 88-автобусларнинг «Олой бозори» бекати).

Тошкент шаҳри, Магазин—Мавзук кўчаси, 136-уй (27-трамвай; 10, 43, 88, 102-автобусларнинг «Шимолий Олмазор» бекати). Телефон: 35-62-41.

ТВ

ЖУМА

20 ИЮЛЬ

● МТ I

19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ҳамдўстлик» тележурнали.
20.05 «Учрашув жойини ўзгартириб бўлмайди». Беш серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Сан-Ремо фестивалида» (Италия).
23.05 «Дунё воқеалари».
23.20 «Поэзия». В. Казин.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Эстафета давом этади...»
18.45 «Ишга тушириладиган қурилишлар ўз муддатида!» Янги Ангрен ГРЭСи (рус.).
19.15 «Ахборот» (рус.).
19.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор»—«Черноморец» (Одесса). «Пахтакор» Марказий стадионидан репортаж. Танаффус пайтида — «Ахборот».
21.20 «Тулки, айиқ ва аравачали мотоцикл». Катталар учун мультфильм.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Баҳс» программаси. «Яна бир бор нон ҳақида».
23.20 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

18.10 —18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.45 «Рококо». Музикали телефильм.
19.15 Адабий театр. Отаёр. «Ўзбекистоним».
19.45 Телефильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 Ўзбекистон композиторларининг романслари.
21.00 «Транспорт ва йўловчи».
21.30 МТ II

ШАНБА

21 ИЮЛЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Сумбар мақомлари». Ашхободдан олиб кўрсатилади.
10.10 «Спортлото»нинг 29-тиражи.
10.20 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик».
10.50 «Учрашув жойини ўзгартириб бўлмайди». Беш серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия.
12.15 И. С. Бах. Ми мажор партитаси. Скрипкада К. А. Курька ижро этади (ПХР).
12.30 «Херлуф Бидструп Москвада».
12.55 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Ғолиблар». Фронтдош дўстлар клуби. Ветеранларнинг талабларига биноан концерт.
13.55 «Оила ва мактаб» Тележурнал.
14.25 Енгил атлетика бўйича халқаро мусобақалар. ГДРдан олиб кўрсатилади.
15.10 «Дунё воқеалари».
15.25 Болалар учун фильм. «Типратикан».
15.50 «Ўртоқ қўшиқ» Бутуниттифоқ телеконкурси.
16.50 Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати.
17.20 Мультфильмлар.
17.50 «Никарагуа: ғалабага бўлган қатъият». Телефильм. Сиёсий шарҳловчи И. Фесуненконинг кириш сўзи билан бошланади.
18.50 «Ҳайвонот оламида».
19.50 Совет тинчликни сақлаш комитетининг раиси Ю. А. Жуков суҳбати.
20.20 «Яшил хона». М. Н. Ермолова номли Москва театри фильм-спектаклининг премьераси. Автор — Ж. Пристли.
21.30 «Время».
22.05 «Яшил хона» фильм-спектаклининг давоми.
23.05 «Жаз панорамаси». 3-кўрсатув.
23.50 Янгиликлар.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 «Бувам, Қилиан ва мен» Бадиий фильм.
11.45 Бахши шоирлар конкурси. Ҳазратқул Худойберди ўғли.
12.30 «Шахмат мактаби».
13.00 «Кинoредакция почтасидан».
13.45 «Бошқариш мактаби — хўжаликни юритиш мактаби» (рус.).
14.15 «Ҳаёт каби тирик».
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Болалар учун фильмлар: «Жасур Робин. Гуд». Микромультфильмлар тўплами.
18.30 Болалар учун «Санъат ғунчалари».
19.00 «Сиҳат-саломатлик» Илмий-оммабоп программа.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Телевизион миниатюралар театри.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Рақсларим — орзуларим». Гулнора Жўраева. рақсга тушади.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Илғор тажриба мактаби».
22.25 «Дала ҳовли». Кинокомедия.
23.50 Кўрсатувлар программаси.

● 18.00 —21.30 ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

20 ИЮЛЬ, 1984 й. Р—10356. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12